

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

1. Lí do chọn đề tài.

Ngày nay công nghệ thông tin phát triển, trò chơi điện tử đã xâm nhập vào từng gia đình khiến cho tuổi trẻ học đường có thể ngồi hàng giờ trên máy vi tính. Phần lớn là những trò chơi mang tính bạo lực cảm giác mạnh như đấm đá, võ thuật, ... Chính vì vậy mà nạn bạo lực học đường đã từng xuất hiện ở đâu đó làm cho không ít gia đình và nhà trường băn khoăn lo lắng.

Hướng đến mục tiêu “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực”, việc đưa trò chơi dân gian vào trường học mang nhiều ý nghĩa thiết thực. Nó không chỉ là một trò giải trí đơn thuần mà còn góp phần rèn luyện sức khỏe, kỹ năng ứng xử phù hợp với các tình huống trong cuộc sống, thói quen và kỹ năng làm việc, sinh hoạt theo nhóm; giúp học sinh rèn khả năng ứng xử văn hóa, có thái độ tích cực trong việc gìn giữ, phát huy truyền thống văn hóa dân tộc, đồng thời giúp học sinh dành thời gian vào những hoạt động vui chơi bổ ích, tránh được những trò chơi vô bổ, mang tính bạo lực, tránh những tệ nạn xã hội hữu hình và vô hình đang len lỏi vào đời sống của các em.

Một trong những mục tiêu mới và quan trọng của dạy học ở tiểu học hiện nay là tập trung vào dạy cách học, giúp học sinh có nhu cầu và biết cách tự học. Trên cơ sở đó học sinh tích cực, chủ động, sáng tạo trong việc vận dụng các kiến thức và kỹ năng (trong đó có các kỹ năng sống) được học vào giải quyết những tình huống thường gặp trong cuộc sống hàng ngày. Để đạt được điều đó, cần lưu ý rằng cùng với học, chơi là nhu cầu không thể thiếu được của học sinh tiểu học. và giữ một vai trò rất quan trọng trong hoạt động sống và học tập của các em. Đổi mới nội dung, cách thức tổ chức trò chơi là một trong những giải pháp có tính khả thi và hiệu quả để nâng cao chất lượng giáo dục tiểu học.

Đúng như PGS. TS Nguyễn Văn Huy, giám đốc bảo tàng dân tộc học Việt Nam đã nói: *“Cuộc sống đối với trẻ em không thể thiếu những trò chơi. Trò chơi dân gian không đơn thuần là một trò chơi của trẻ con mà nó chứa đựng cả nền văn hoá dân tộc Việt Nam độc đáo và giàu bản sắc. Trò chơi dân gian không chỉ chắp cánh cho tâm hồn trẻ, giúp trẻ phát triển tư duy, sáng tạo, mà còn giúp các em hiểu về tình bạn, tình yêu gia đình, quê hương, đất nước. Ngày nay, các em ở một xã hội công nghiệp, chỉ quen với máy móc và không có khoảng thời gian chơi cũng là một thiệt thòi. Thiệt thòi hơn khi các em không được làm quen và chơi những trò chơi dân gian của thiếu nhi ngày trước - đang ngày càng bị mai một và quên lãng, không chỉ có ở các thành phố mà còn ở cả các vùng quê. Vì*

thể, giúp các em hiểu và quay về nguồn với các trò chơi dân gian là một việc làm cần thiết”.

Thông qua các hoạt động khi tham gia chơi trò chơi dân gian thì chính các em là những người nuôi dưỡng và truyền bá văn hoá dân tộc. Qua đó, góp phần giáo dục các em về truyền thống văn hóa của cộng đồng các dân tộc Việt Nam, đem lại một không khí mới, làm cho trường học rộn ràng hơn, vui vẻ hơn, sôi động hơn trong những buổi học chính khóa và ngoại khóa và qua đó cũng hướng học sinh đến nét đẹp chân- thiện- mỹ. Vì vậy đưa trò chơi dân gian vào trường học là phù hợp và cần thiết vì nó góp phần tăng cường hiệu quả giáo dục, giúp học sinh hình thành nhân cách con người Việt Nam.

Trong năm học 2023 - 2024, thực hiện kế hoạch số 3511/KH-SGDĐT ngày 27/9/2023 của Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội về việc tổ chức “Trò chơi dân gian” trong các cơ sở giáo dục trên địa bàn thành phố Hà Nội đến năm 2025 và kế hoạch số 1367/QĐ-PGDĐT ngày 04/10/2023 của Phòng Giáo dục Đào tạo huyện Ba Vì về việc tổ chức “Trò chơi dân gian” trong các cơ sở giáo dục trên địa bàn huyện Ba Vì đến năm 2025, tôi lựa chọn đề tài: *“Một số kinh nghiệm đưa trò chơi dân gian vào trường tiểu học trong giai đoạn hiện nay”*.

2. Mục đích nghiên cứu.

Dựa trên nghiên cứu về lý luận và thực tiễn về trò chơi dân gian trong trường tiểu học, đề tài đề xuất những giải pháp phù hợp để đưa trò chơi dân gian vào các hoạt động vui chơi của học sinh tiểu học, trên cơ sở đó từng bước nâng cao chất lượng hoạt động vui chơi của học sinh, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục tiểu học.

3. Đối tượng nghiên cứu.

- Thực trạng và giải pháp của việc tổ chức các hoạt động công tác Đội.
- Giải pháp đưa trò chơi dân gian vào nhà trường tiểu học, vai trò, ý nghĩa và hình thức hoạt động có hiệu quả.

4. Phạm vi và thời gian thực hiện.

Phạm vi nghiên cứu: Học sinh trường Tiểu học Khánh Thượng.

Thời gian thực hiện: Từ tháng 9/2023 đến tháng 5/2024).

5. Phương pháp nghiên cứu.

- Phương pháp nghiên cứu thực tế.

Kiểm nghiệm tính khả thi và mức độ của việc tổ chức các trò chơi dân gian. Qua đó để tìm ra những chỗ làm được, chỗ chưa làm được, từ đó đưa biện pháp giải quyết.

Quan sát, điều tra, trao đổi thống kê số liệu thực tế về hoạt động của học sinh trường tiểu học Khánh Thượng.

Kết quả đánh giá xếp loại học sinh, kết quả các phong trào hoạt động.

- Phương pháp chuyên gia.

Tham khảo ý kiến của cán bộ Hội đồng đội, Ban giám hiệu nhà trường, các Tổng phụ trách trường bạn để đánh giá thực trạng hoạt động và đề xuất biện pháp.

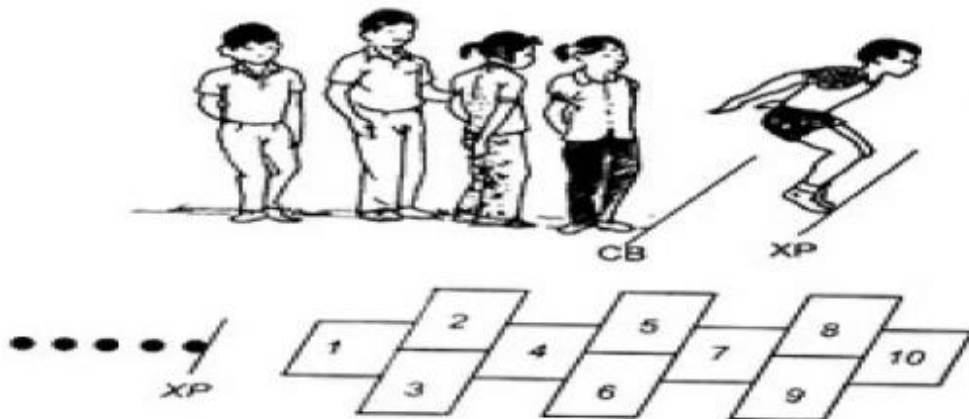
- Phương pháp phân tích, tổng hợp.

Tìm hiểu, phân tích những hoạt động đã được thực hiện hay cách thức giải quyết vấn đề của những người đi trước rồi tổng hợp rồi tổng hợp rút ra những nhận định chính xác về kết quả đã đạt được, đề ra những cách thức thực hiện mới.

- Phương pháp so sánh.

Đôi chiếu kết quả trước và sau khi thực hiện đề tài có thể đánh giá được ở mức độ thành công trong quá trình thực hiện.

II. NỘI DUNG CỦA SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

1. Hiện trạng vấn đề.

1.1. Cơ sở lí luận.

Mỗi quốc gia dân tộc đều có những nét văn hóa riêng mang giá trị bản sắc văn hóa dân tộc của từng vùng miền, trong đó trò chơi dân gian như là một nét riêng biệt của dân tộc ta. Nước ta hiện có 54 dân tộc, mỗi dân tộc đều sở hữu những trò chơi dân gian độc đáo, trò chơi dân gian như gắn liền với đời sống của người dân lao động, đặc biệt trò chơi dân gian mang lại cho trẻ thơ một thế giới thú vị và đầy màu sắc. Trải qua bao thế hệ, được lưu truyền từ đời này sang đời khác nó như là mối dây gắn kết con người ta gần lại nhau hơn, mang lại niềm vui của bao thế hệ Việt Nam xưa.

Có thể nói, trò chơi dân gian là nét đẹp truyền thống của dân tộc ta vì nó hội tụ tính nghệ thuật, văn minh, lành mạnh. Nói đến trò chơi dân gian người ta

thường nghĩ nó là loại hình trò chơi dành cho trẻ con, nhưng không hẳn vậy, nó bao gồm mọi lứa tuổi: Thiếu nhi, thanh niên, trung niên và cả người cao tuổi. Chính sự đa dạng ấy tạo nên nét đa dạng trong truyền thống văn hóa của dân tộc.

Nước ta đang ngày càng hội nhập với các nước khác trên thế giới cả về kinh tế, văn hóa lẫn nghệ thuật, trong đó thế giới internet đang bùng nổ dẫn đến tình trạng các trò chơi dân gian đang dần bị mai một bởi sự xuất hiện của các trò chơi điện tử, mạng xã hội, các thiết bị công nghệ thông tin. Còn chẳng chỉ ở một vài nơi chưa được tiếp xúc với mạng internet, với các thiết bị điện tử thì các em còn chơi các trò chơi dân gian xưa, nhưng nó cũng biến thể và biến tướng đi nhiều chứ không còn đơn thuần như xưa. Sự xuất hiện trò chơi dân gian trong trường học và đặc biệt là ở lứa tuổi tiểu học giúp các em như được sống lại nét văn hóa xưa, mang lại cho các em niềm vui niềm tự hào dân tộc, và điều đó chứng tỏ sức hấp dẫn của giá trị truyền thống dân tộc như vẫn tồn tại trong đời sống hiện tại.

Bác Hồ nói: *“Ngày nay chúng là nhi đồng, ít năm sau chúng sẽ là công dân, cán bộ. Vì vậy chính phủ, các đoàn thể và tất cả đồng bào có trách nhiệm giúp sức vào việc giáo dục nhi đồng.....”*.

Lời dạy của Bác cho đến nay vẫn rất gần và sống động trong thực tiễn công tác Đội và phong trào thiếu nhi, đòi hỏi người cán bộ phụ trách Đội phải luôn lấy lời dạy của Bác làm kim chỉ nam cho hoạt động của mình, nghĩa là bên cạnh việc dạy chữ cũng cần phải tổ chức cho các em vui chơi. Vui chơi cũng là một hình thức giáo dục vui vẻ, nhẹ nhàng mà hiệu quả. Giáo dục cho thiếu nhi phải kết hợp cả ba yếu tố đức dục, trí dục, thể dục mà mục tiêu cao nhất là: *“Cách dạy trẻ cần làm cho chúng biết yêu Tổ quốc, thương đồng bào, biết giữ gìn vệ sinh, giữ gìn kỷ luật, học văn hóa”*.

Hiểu được ý nghĩa sâu sắc từ câu nói đó và bằng cả tấm lòng tôn kính Bác, tôi đã tìm hiểu để nắm bắt được yêu cầu về nội dung phương pháp giáo dục, nắm bắt được đặc điểm về tâm sinh lý lứa tuổi của các em: Hiếu động, dễ nhớ, dễ quên, thích tìm hiểu, khám phá nhưng cũng chóng nhàm chán, tâm lý thích: *“Học mà chơi, chơi mà học”* của các em để đưa ra những nội dung phù hợp trong mỗi chương trình, tạo sự hấp dẫn, thu hút các em tham gia đồng thời tạo cho các em sự vui vẻ, hoạt bát, hồn nhiên.

Thông qua việc tổ chức các trò chơi dân gian, các em phát huy được tính sáng tạo, tính năng động, tự chủ của mình, được hoà mình vào tập thể, được giao lưu học tập để từ đó hướng các em tới những chuẩn mực về đạo đức, những hiểu biết về văn hoá mà các cấp, ngành làm công tác giáo dục mong muốn.

Các nghiên cứu về tâm lý giáo dục cũng cho thấy, nhiều nét tính cách chính của con người được hình thành trước và trong tuổi học đường. Do vậy, việc được tham gia chơi, đặc biệt là các trò chơi dân gian sẽ tác động tích cực đến nhận thức, tình cảm, niềm tin và hành vi của các em; tạo cơ hội cho các em được thể hiện, bộc lộ, tự khẳng định bản thân; được giao lưu, học hỏi bạn bè. Từ đó, các em được phát triển những kỹ năng hợp tác, tính kỉ luật, tinh thần trách nhiệm, tình cảm nhân ái, sự cảm thông, tính mạnh dạn, tự tin, kiên định, tư duy phê phán, tư duy sáng tạo, kỹ năng giải quyết vấn đề. Những nét nhân cách này chính là nền tảng quan trọng cho việc hình thành các giá trị cốt lõi của con người Việt Nam trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Để đưa các trò chơi dân gian vào nhà trường và để các trò chơi thực sự phát huy vai trò của nó, chúng ta cần có hiểu biết và nhận thức đúng đắn về vai trò, tác dụng và ý nghĩa của trò chơi dân gian.

Trò chơi dân gian là một sinh hoạt văn hóa do nhân dân sáng tạo trong quá trình lao động, sản xuất và được lưu truyền tự nhiên, rộng rãi trong cộng đồng. Trò chơi dân gian xưa được xem như là hình thức giáo dục đơn giản, giúp hình thành nhân cách cũng như phát triển thể chất cho trẻ nhỏ. Nó thường được thể hiện là các hành vi bắt chước của trẻ nhỏ từ các hành động của người lớn hay sự truyền dạy của người lớn cho trẻ nhỏ. Cứ thế các trò chơi dân gian được lưu truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác như một di sản văn hoá dân tộc.

Trò chơi dân gian giúp học sinh thay đổi động hình trong học tập, làm cho các em bớt mệt mỏi, bớt sự căng thẳng, tạo sự thoải mái, vui tươi sau mỗi tiết học, tạo hứng thú học tập cho tiết học tiếp theo, phù hợp với đặc điểm tâm lý lứa tuổi học sinh tiểu học là “Học mà chơi, chơi mà học”. Qua hoạt động tham gia trò chơi dân gian, tạo điều kiện cho các em trải nghiệm, gần gũi và hiểu biết môi trường sống xung quanh mình. Góp phần hình thành và rèn luyện các kỹ năng sống cơ bản, cần thiết như: kỹ năng quan sát, kỹ năng thể hiện sự tự tin, kỹ năng giao tiếp, kỹ năng làm việc theo nhóm, kỹ năng tư duy sáng tạo, kỹ năng hợp tác, ... rèn luyện sức khỏe, nhanh tay, khéo léo cho học sinh. Giúp các em gần gũi, thân thiện, đoàn kết, vun đắp, chấp cánh cho lòng tự hào dân tộc, tình cảm hồn nhiên, vô tư, tình bạn, tình yêu gia đình, quê hương, đất nước.

1.2. Thực trạng vấn đề nghiên cứu.

1.2.1. Cơ sở vật chất.

- Trường Tiểu học Khánh Thượng có một điểm chính và một điểm lẻ với tổng số học sinh 780 em. Cơ sở vật chất tại hai điểm trường khang trang thuận lợi cho công tác dạy học và hoạt động .

1.2.2. Thuận lợi.

- Liên đội trường Tiểu học Khánh Thượng luôn được sự quan tâm của Chi bộ Đảng, Ban Giám hiệu nhà trường, sự chỉ đạo sát sao của Phòng GD&ĐT và của Hội đồng Đội huyện Ba Vì.

- Phụ huynh học sinh rất quan tâm đến công tác Đoàn-Đội trong nhà trường. Nhiều cha mẹ học sinh quan tâm đến các em, đến trường và cùng tổ chức cho các em các hoạt động vui chơi trong những ngày dịp lễ, hội, tết,...

- Đội ngũ các anh, chị phụ trách luôn kịp thời trong việc thu nhận thông tin và vạch hướng giải quyết thông tin đến chi đội mình, cùng với sự nhiệt tình của BCH Liên, Chi đội và toàn thể đội viên trong Liên đội.

- Ban giám hiệu nhà trường luôn tạo điều kiện về thời gian, hỗ trợ vật chất, kinh phí, trang thiết bị phục vụ cho các hội thi, các hoạt động công tác Đội và phong trào thanh thiếu nhi trong nhà trường.

- Các đội viên, nhi đồng nhiệt tình tham gia các hoạt động công tác Đội.

- Đội ngũ giáo viên chủ nhiệm là các anh chị phụ trách ngày càng quan tâm đến các hoạt động công tác Đội, các phong trào và các hội thi.

- Những năm gần đây Liên đội đạt và giữ vững Liên đội mạnh cấp huyện.

1.2.3. Khó khăn.

- Liên đội trường Tiểu học Khánh Thượng là trường thuộc xã khó khăn, học sinh đa phần là con em nông dân, còn khó khăn về kinh tế nên việc tham gia các hội thi, các hoạt động phong trào do các cấp tổ chức gặp không ít khó khăn.

- Đội ngũ Ban chỉ huy Liên đội, Chi đội, Phụ trách Sao nhiều em còn rụt rè, chưa mạnh dạn, sáng tạo khi thực hiện nhiệm vụ.

- Một số phụ trách chi đội, phụ trách nhi đồng, đã triển khai thực hiện kế hoạch theo yêu cầu song còn chưa chủ động, thiếu tính sáng tạo và sát sao. Một số cá thể khi tham gia còn hình thức, mang tính đối phó, thiếu động lực phấn đấu, thi đua. Một số cá nhân chưa thực sự có trách nhiệm với tập thể.

- Trường ở địa bàn dân cư rộng, chia làm hai khu với số lượng học lớn.

1.2.4. Số liệu điều tra trước khi thực hiện đề tài.

- Tìm hiểu cán bộ, giáo viên về mức độ quan tâm, hiểu biết về trò chơi dân gian.

- Phỏng vấn học sinh của các lớp 1, 2, 3, 4, 5, với các câu hỏi:

+ Hãy kể tên một số trò chơi dân gian mà em biết.

+ Em có thuộc bài đồng dao nào không ?

+ Em có biết chơi trò chơi dân gian nào không ?

+ Ở nhà hoặc giờ ra chơi ở lớp em thường chơi trò chơi gì ?

- Khảo sát tại lớp 4A, 4B tổng số 40 học sinh, với các tiêu chí:

+ Tiêu chí 1 (Kiến thức): Tìm hiểu mức độ hiểu biết của các em về trò chơi dân gian.

+ Tiêu chí 2 (Kỹ năng): Tìm hiểu về kỹ năng tham gia các hoạt động của trò chơi dân gian.

+ Tiêu chí 3 (Thái độ): Tìm hiểu về mức độ quan tâm, sự hứng thú khi tham gia trò chơi dân gian.

Tôi đã tiến hành điều tra lớp 4A, 4B (tổng số 40HS) kết quả điều tra khảo sát như sau: *(Khảo sát tháng 9/2023)*

Tiêu chí 1 (Kiến thức):

MỨC ĐỘ HIỂU BIẾT VỀ TRÒ CHƠI DÂN GIAN							
Không biết		Biết ở mức độ Thấp		Biết ở mức độ TB		Biết ở mức độ Khá	
SLHS	TL	SLHS	TL	SLHS	TL	SLHS	TL
10	25%	15	37,7%	9 em	22,5%	6	15%

Tiêu chí 2 (Kỹ năng):

KỸ NĂNG THAM GIA TRÒ CHƠI DÂN GIAN							
Chưa có kinh nghiệm		Thấp		TB		Khá	
SL	TL	SL	TL	SL	TL	SL	TL
12	30%	18	45%	6	15%	4	10%

Tiêu chí 3 (Thái độ):

MỨC ĐỘ QUAN TÂM HỨNG THÚ THAM GIA							
Không quan tâm		Thấp		TB		Khá	
SL	TL	SL	TL	SL	TL	SL	TL
7	17,5%	16	40%	9	22,5%	8	20%

Kết quả điều tra khảo sát học sinh các lớp tự tổ chức chơi trò chơi dân gian

Tổng số lớp	Không thường xuyên tự tổ chức chơi	Thường xuyên tự tổ chức chơi
23	18	5

Qua bảng thống kê cụ thể ở trên, tôi nhận thấy kết quả theo ba tiêu chí: Học sinh biết trò chơi dân gian, có kỹ năng, thái độ khá còn thấp, tỷ lệ học sinh chưa biết, kỹ năng và thái độ tham gia trò chơi ở mức thấp và trung bình còn nhiều. chiếm tỷ lệ cao. kết quả tham gia các cuộc thi và phong trào công tác Đội của các em học sinh chưa đạt yêu cầu, số học sinh tham gia tích cực và tốt chiếm tỉ lệ thấp, mà số học sinh không tham gia lại chiếm tỉ lệ khá cao.

*** Nguyên nhân:**

- Về phía nhà trường và giáo viên:

Nhìn chung trong những năm gần đây, nhà trường đã chú ý đến việc tổ chức trò chơi cho học sinh. Tuy nhiên chủ yếu vẫn là những trò chơi có nội dung học tập, được tổ chức lồng ghép trong các tiết dạy. Các trò chơi này còn nặng về mục đích “học”, nhẹ về “chơi”. Nhà trường đã tổ chức cho học sinh chơi một số trò chơi dân gian nhưng thường chỉ vào một số ngày lễ kỷ niệm trong năm. Trong những dịp này, do bị phụ thuộc vào chương trình của các buổi lễ, do hạn chế về mặt thời gian, nên nhà trường thường chỉ tổ chức một số trò chơi dân gian như “Kéo co”, “Bịt mắt bắt dê” ... với số lượng tham gia hạn chế.

Trong trường cũng đã có một vài giáo viên chủ nhiệm tổ chức cho các em chơi một số trò chơi dân gian, nhưng đây mới chỉ là những hiện tượng nhỏ lẻ, mang tính tự phát, thiếu tính đồng bộ, còn gián đoạn, chưa có sự chỉ đạo ở tầm nhà trường. Nhìn chung giáo viên chưa thực sự quan tâm và hiểu biết đầy đủ về các trò chơi dân gian. Vốn hiểu biết về trò chơi dân gian của giáo viên còn hạn chế. Không ít giáo viên, nhất là giáo viên trẻ không biết được tên trò chơi, không thuộc các bài hát bài đồng dao gắn với trò chơi, không nắm được cách chơi, chẳng hạn như trò chơi “Thả đĩa ba ba”, “Rồng rắn lên mây”, “Trồng nụ trồng hoa”, “Lộn cầu vòng”,... Cách tổ chức chơi cho học sinh nhìn chung chưa linh hoạt, thiếu sáng tạo, nhiều giáo viên rất lúng túng khi làm người quản trò.

- Về phía phụ huynh học sinh:

Ở gia đình thì bố mẹ quá bận bịu với công việc, nên thiếu quan tâm hướng dẫn các em chơi.

Có thể nói đối với các em trò chơi dân gian đã bị người lớn lãng quên, các em không biết và không thể tự chơi các trò chơi dân gian. Rõ ràng chúng ta đã quên đi một phương pháp giáo dục đầy hiệu quả mà chúng ta có sẵn đó là kho tàng đồng dao và trò chơi dân gian.

- Về phía học sinh:

Học sinh thụ động, ngại giao tiếp, thể hiện, e dè ...

Có thể nói đối với các em trò chơi dân gian đã bị người lớn lãng quên, các em không biết và không thể tự chơi các trò chơi dân gian. Rõ ràng chúng ta đã quên đi một phương pháp giáo dục đầy hiệu quả mà chúng ta có sẵn đó là kho tàng đồng dao và trò chơi dân gian.

Nhìn chung, các em còn nhỏ, nên việc nhận thức về vai trò quan trọng của hoạt động Đội và hoạt động Sao còn hạn chế. Mặt khác, một số phụ huynh, giáo viên cũng chưa hiểu hết tầm quan trọng của công tác Đội trong nhà trường, chưa có sự phối hợp chặt chẽ và thường xuyên trong việc tạo điều kiện thuận lợi và hướng dẫn con em tham gia hoạt động.

2. Một số giải pháp thực hiện.

2.1. Xây dựng kế hoạch và các điều kiện về cơ sở vật chất .

2.1.1. Xây dựng kế hoạch.

Việc xây dựng kế hoạch năm học và kế hoạch cho từng tháng là hết sức cần thiết trong việc đưa trò chơi dân gian vào nhà trường nhằm giúp Ban Giám hiệu nhà trường chỉ đạo triển khai công việc một cách thống nhất, đồng bộ.

Trong kế hoạch cần xác định đúng mục đích, lựa chọn nội dung các trò chơi dân gian đưa vào phải phù hợp với từng giai đoạn, từng chủ điểm và loại hình hoạt động, theo mức độ từ dễ đến khó, từ đơn giản đến phức tạp. Việc tổ chức thực hiện cần chú ý đến thời gian thực hiện, tránh sự chồng chéo với các hoạt động chuyên môn khác của nhà trường. Việc phân công, phân nhiệm phải rõ ràng. Cần có sự kiểm tra, giám sát và tổng kết, đánh giá của nhà trường về công tác này.

Trong năm học vừa qua, chúng tôi đã xây dựng kế hoạch đưa trò chơi dân gian vào nhà trường, trong đó chúng tôi xác định tiến trình theo từng tháng, từng khối lớp, theo đợt thi đua trong năm học.

2.1.2. Chuẩn bị các điều kiện về cơ sở vật chất.

Mỗi trò chơi dân gian có một cách chơi và luật chơi khác nhau. Có những trò chơi vận động mang tính tập thể rất cao, thường có số lượng người tham gia chơi lớn và đòi hỏi địa điểm chơi phải có diện tích rộng như “Kéo co”, “Rồng rắn lên mây”, “Thả đĩa ba ba”, “Trồng nụ trồng hoa”... Nhưng lại cũng có những trò chơi tĩnh, các em hay chơi theo các nhóm nhỏ như “ Chi chi chành chành”, “Tập tầm vông”, “Rãi ranh”, “Chuyền thẻ”, “Ô ăn quan”... Chính vì vậy, giáo viên cần nắm vững cách chơi, luật chơi, đặc điểm của từng trò chơi để từ đó lựa chọn địa điểm cho phù hợp trước khi tổ chức cho trẻ chơi.

Để triển khai một cách hiệu quả các trò chơi dân gian trong nhà trường, việc đầu tiên cần tạo điều kiện tốt về cơ sở vật chất, đặc biệt là không gian để

các em vui chơi. Là một ngôi trường miền núi, không gian dành cho các em vui chơi rất thuận tiện. Nhà trường có khu nhà đa năng được cải tạo và rộng rãi,. Hàng trăm học sinh có thể thỏa thích vui chơi ở đây kể cả khi trời nắng hay lúc trời mưa. Nhà trường có sân trường rộng, xanh, sạch, sáng, an toàn, các em học sinh có thể vui thỏa thích dưới tán cây rợp bóng râm mát.

Để duy tốt các trò chơi dân gian trong nhà trường. Ngoài đồ chơi, vật dụng dễ tìm, học sinh tự có, tự mua, nhà trường cần trang bị thêm các đồ dùng, vật dụng phục vụ cho học sinh vui chơi như: bộ que chuyền, quả chuyền, cầu, dây nhảy, dây thừng kéo co, kể cả trang phục dân tộc để các em mặc chơi ở các ngày lễ trong năm học.

2.2. Xây dựng mô hình điểm và nhân rộng mô hình.

Một trong những nội dung “Xây dựng trường học thân thiện - Học sinh tích cực” là đưa trò chơi dân gian vào trường học. Ngay từ đầu năm học thông qua các tổ chuyên môn tôi thấy các lớp còn hạn chế về trò chơi dân gian nên mạnh dạn đăng kí đề tài tổ chức trò chơi dân gian. Qua hội nghị tổ đầu năm cả tổ đã thảo luận bàn bạc và thống nhất đưa chỉ tiêu phát động các trò chơi dân gian trong tổ và chọn lớp xây dựng điển hình.

Đầu mỗi tháng chào cờ, triển khai 4 trò chơi mới và cuối mỗi tháng kiểm tra có đánh giá, xếp loại, rút kinh nghiệm tổ chức.

Thông qua tổ chuyên môn xây dựng chuyên đề tổ chức các trò chơi dân gian. Tôi đã tổ chức cho giáo viên tập huấn các trò chơi mà tôi đã thực hiện, nhằm nhân rộng mô hình toàn trường.

2.3. Sưu tầm, chọn lọc, phân loại xây dựng kho các trò chơi dân gian.

2.3.1. Sưu tầm, chọn lọc các trò chơi dân gian.

Trước hết, chúng cần nắm vững một số trò chơi hay, đơn giản được các em hưởng ứng và đã được tổ chức thành công để khởi đầu cho những trò chơi tập thể tiếp theo. Muốn vậy người giáo viên cần phải tự sưu tầm, tìm hiểu các trò chơi dân gian. Đồng thời giúp học sinh của mình tìm hiểu bổ sung kiến thức về trò chơi dân gian.

Như chúng ta đã biết, trò chơi dân gian Việt Nam rất phong phú, đa dạng nhưng không phải trò chơi nào cũng phù hợp với học sinh. Vì thế, giáo viên nên có sự cân nhắc lựa chọn cho phù hợp nếu không sẽ không đạt hiệu quả, phản tác dụng giáo dục. Ngoài vốn hiểu biết sẵn có tôi tìm hiểu thêm trên mạng.

Các nguồn có thể sưu tầm trò chơi dân gian:

- Các loại trò chơi dân gian đã được in thành sách: Cuốn 100 Trò chơi dân gian cho thiếu nhi - Nhà xuất bản Kim Đồng.

- Một số trò chơi được giới thiệu trên internet.
- Các trò chơi đã được in trên báo và giới thiệu trên truyền hình (Báo Tuổi trẻ, Tạp chí Giáo dục và Thời Đại, Chuyên đề Giáo dục tiểu học, kênh VTV2,...)
- Các trò chơi dân gian thường tổ chức trong sinh hoạt cộng đồng mà bản thân được tham dự, được tập huấn, được quan sát, sau đó ghi chép lại để tích lũy thêm vốn trò chơi, kỹ năng tổ chức trò chơi.
- Ngoài ra cần sưu tầm thêm những câu đố dân gian, những mẩu chuyện vui để sử dụng khi cần thiết để làm thư giãn cuộc chơi hay khi chuyển sang trò chơi khác.

Việc sưu tầm trò chơi dân gian là một yêu cầu không thể thiếu được để đưa trò chơi dân gian vào nhà trường. Trong "bộ nhớ" của chúng ta cần phải có nhiều loại trò chơi phù hợp với từng độ tuổi, phù hợp với không gian và thời gian chơi, theo quy mô chơi, ... để từ đó có vốn trò chơi đa dạng có thể sử dụng cho bất kỳ cuộc chơi nào, ở đâu, cho đối tượng nào.

2.3.2. Phân loại các trò chơi dân gian.

Trong sách báo, cẩm nang 100 trò chơi dân gian Việt Nam Sau khi sưu tầm các trò chơi, tôi phân loại và giới hạn một số trò chơi cụ thể như sau:

Xét về chức năng giáo dục trò chơi dân gian có thể chia thành bốn nhóm:

- Nhóm 1: Loại trò chơi vận động: Giúp tăng cường sức khỏe, thể chất cho học sinh.

Ví dụ: Trò chơi “Như tập tầm vông”, “Dung dăng dung dẻ”, “Lò cò”, “Bịt mắt bắt dê”, “Mèo đuổi chuột”, “Thả đĩa ba ba”, ...

- Nhóm 2: Loại trò chơi học tập: Giúp các em biết quan sát, tính toán, tính nhẩm.
- Nhóm 4: Loại trò chơi mô phỏng: Là những trò chơi mà học sinh bắt chước cách sinh hoạt của người lớn như làm nhà, nấu ăn, mua bán. Trong khi chơi trẻ thi nhau xem ai làm đúng, làm đẹp, ai nhanh hơn... từ đó giúp hình thành và rèn kỹ năng sống cho các em sau này.

Mỗi trò chơi phù hợp không gian, tổ chức mới phát huy được tác dụng của nó:

- Tận dụng không gian rộng, thoáng cho học sinh chơi các trò chơi như: Rồng rắn lên mây, bịt mắt bắt dê, nhảy dây, nhảy lò cò ... Nhằm rèn luyện và phát triển thể lực.
- Trong lớp học, góc lớp: nên cho học sinh chơi theo nhóm: ô ăn quan, chơi chuyền, kéo cưa lừa xẻ, cờ gánh....

Đặc biệt đặc trưng của trò chơi dân gian khi chơi các em không bao giờ hùng hục chơi mà các em vừa chơi vừa hát hoặc đọc lời đồng dao. Từ những

thông tin thu được, tôi hướng dẫn cho học sinh học thuộc và tạo hào hứng trong khi chơi.

Ví dụ: Chơi chuyện “Chuyện, chuyện một ...một một đôi

Chuyện, chuyện hai hai hai đôi”

Ví dụ: Kéo cưa lừa xẻ

“Cù cưa cút kít

Làm ít ăn nhiều”

Nhảy lò cò: “Nhảy lò cò...

Tập tầm vông:

Cho cái giò nó khỏe

“Tập tầm vông tay không, tay có ...,”

Ví dụ: Trò chơi Đi chợ mà các em còn đọc kèm bài đồng dao: “Bắt được cua bầy đem về nấu canh, băm tỏi bỏ hành, xương sông lá lốt. Hay canh ốc thì ngọt, canh bứa thì chua”.

Trên cơ sở sưu tầm, việc phân loại trò chơi dân gian là rất quan trọng trong việc lựa chọn trò chơi để các em chơi. Mỗi loại trò chơi có vai trò, tác dụng riêng, trò chơi phải góp phần vào việc thực hiện mục tiêu đặt ra từ trước. Nói cách khác mục đích trò chơi phải hướng vào việc hình thành hay giáo dục kỹ năng, phẩm chất nào đó cho các em.

2.4. Lựa chọn trò chơi dân gian đảm bảo nguyên tắc.

2.4.1. Nguyên tắc 1: Bảo đảm cho học sinh hiểu rõ yêu cầu nội dung và cách thức tổ chức trò chơi.

Yêu cầu đối với trò chơi có tác dụng định hướng đối với quá trình tổ chức trò chơi, nhằm đáp ứng yêu cầu giáo dục đạo đức tương ứng .

Nội dung trò chơi giúp cho học sinh biết cần làm gì và cách thức tổ chức trò chơi giúp cho học sinh cần phải làm thế nào trong khi chơi : Từ đó học sinh sẽ thực hiện trò chơi được đúng hướng, với nội dung đầy đủ, với cách thức hoạt động phù hợp. Vì vậy trước khi chơi tôi cần giải thích rõ ràng những yêu cầu cần đạt, nội dung và cách thức hoạt động cần thực hiện . Bởi nếu không thì các em sẽ tiến hành chơi một cách tự phát, tùy tiện và không thu được kết quả mong muốn .

2.4.2. Nguyên tắc 2: Bảo đảm phát huy tính tích cực, độc lập sáng tạo của học sinh trong quá trình tổ chức chơi.

Học sinh không những là đối tượng của hoạt động dạy cũng như của hoạt động giáo dục mà điều quan trọng hơn, các em là chủ thể nhận thức vì vậy trong quá trình tổ chức trò chơi, tôi thường quan tâm đến các mức độ tham gia của học sinh từ thấp đến cao:

- + Giáo viên chọn, hướng dẫn và tổ chức trò chơi.
- + Giáo viên chọn và hướng dẫn trò chơi, còn học sinh tự tổ chức trò chơi.
- + Giáo viên chọn trò chơi, còn học sinh tự nghiên cứu và tự tổ chức trò chơi.
- + Học sinh tự chọn, tự hướng dẫn và tổ chức trò chơi.

2.4.3. Nguyên tắc 3: Đảm bảo tổ chức trò chơi được tự nhiên, không gò ép.

Khi tổ chức các trò chơi tôi thường giúp học sinh tham gia một cách tự nhiên không gò ép, các em được vui chơi thoải mái .

2.4.4. Nguyên tắc 4: Bảo đảm luân phiên các trò chơi một cách hợp lý.

+ Đối với học sinh tiểu học, khả năng chú ý có chủ định và hứng thú chưa thật bền vững. Do đó tôi không tổ chức một trò chơi quá dài mà

+ Đối với học sinh tiểu học, khả năng chú ý có chủ định và hứng thú chưa thật bền vững. Do đó tôi không tổ chức một trò chơi quá dài mà căn cứ vào yêu cầu giáo dục, căn cứ vào đặc điểm tâm sinh lý của học sinh để lựa chọn trò chơi thích hợp, để có thể luân phiên nhau giúp học sinh chuyển hướng chú ý và hứng thú một cách hợp lý .

2.4.5. Nguyên tắc 5: Bảo đảm tổ chức trò chơi với tinh thần thi đua đồng đội.

Trong khi tổ chức cho học sinh chơi các trò chơi có tính chất đồng đội, tôi luôn quan tâm đến yếu tố thi đua có chuẩn và thang đánh giá thành tích của cá nhân cũng như thành tích chung của đồng đội.

Nhờ vậy luôn kích thích được tính tích cực phấn đấu của học sinh vì thành tích bản thân, vì thành tích đồng đội mà mình là thành viên. Qua đó, vun đắp cho các em ý thức đồng đội, tình bạn thân ái.

Trong quá trình tổ chức trò chơi cho học sinh tôi luôn tiến hành theo quy trình sau:

- + Tên trò chơi.
- + Xác định mục đích giáo dục của trò chơi: Qua trò chơi cần đạt những yêu cầu giáo dục gì về tri thức, thái độ và hành vi.
- + Chuẩn bị các phương tiện phục vụ cho việc tổ chức trò chơi (tùy thuộc vào trò chơi) nêu lên những phương tiện vật chất.
- + Các giải thưởng (nếu có).
- + Nội dung trò chơi, các hoạt động cụ thể với cách tiến hành cụ thể.
- + Chuẩn và thang đánh giá, nếu cần. ví dụ: đối với trò chơi chuẩn đánh giá là phần hát đúng bài đồng dao, rõ ràng mạch lạc và thang đánh giá từ 1 điểm đến 10 điểm (Mục đích để đánh giá thứ hạng của các đội)
- Chuẩn bị đầy đủ và có chất lượng các phương tiện dạy học.

* Tổ chức trò chơi cho học sinh.

- Nêu tên trò chơi và giải thích ngắn gọn ý nghĩa của trò chơi.
- Nêu yêu cầu của trò chơi.
- Nêu yêu cầu của trò chơi Phổ biến luật chơi.
- Nêu rõ cách chơi, hiệu lệnh, phần việc cách thức làm việc.
- Công bố trọng tài (có thể là giáo viên cùng với học sinh trong lớp)

Tiến hành trò chơi.

Hô hiệu lệnh dứt khoát cho các nhóm đồng loạt tiến hành. Trọng tài chú ý quan sát, điều chỉnh, giúp đỡ các thành viên về cách chơi, kịp thời uốn nắn những lệch lạc.

* Kết thúc trò chơi.

Trọng tài tập hợp học sinh để nhận xét, đánh giá chung (cá nhân và nhóm hoặc tổ) cho học sinh tham gia đánh giá.

- Làm một số động tác thư giãn (nếu chơi trò chơi vận động) - Tính tổng điểm của từng nhóm và công bố kết quả .
- Tuyên dương học sinh, đặc biệt là nhóm có cố gắng hơn.

Kho tàng các trò chơi dân gian Việt Nam vô cùng phong phú và đa dạng nhưng không phải trò chơi nào cũng phù hợp với độ tuổi của các em. Vì thế, giáo viên nên có sự cân nhắc lựa chọn cho các em chơi các trò chơi có luật chơi và cách chơi đơn giản, dễ nhớ, dễ hiểu.

Với hoạt động ngoài trời: tận dụng không gian rộng và thoáng của sân trường, tôi đã tổ chức cho học sinh chơi các trò chơi vận động nhằm rèn luyện và phát triển thể lực cho học sinh như "Rồng rắn lên mây", "Bịt mắt bắt dê", "Nhảy dây", "Nhảy lò cò", "Thả đĩa ba ba"...

Với hoạt động nhóm: tôi tổ chức cho học sinh chơi theo nhóm nhỏ trong một không gian hẹp như: trong lớp học vào những hôm trời mưa hoặc dưới những gốc cây có bóng mát vào những hôm trời nắng to để tổ chức các trò chơi phù hợp như: "Ô ăn quan", "Chơi chuyền"...

Đặc điểm chung của trò chơi dân gian được triển khai trong trường học là đơn giản, dễ chơi. Dù bất cứ nơi đâu, trong gia đình, tại trường học hay trên đường làng đều có thể tổ chức được các trò chơi dân gian phù hợp. Nếu sân nhà nhỏ thì các em chơi “Ô ăn quan”, “Đánh chuyền”,... Nếu diện tích rộng hơn thì có thể chơi “Rồng rắn lên mây”, “Trôn tìm”, “Bịt mắt bắt dê”....

Bên cạnh đó, trong trường tiểu học lại có sự phân chia các em học sinh theo nhiều độ tuổi. Mỗi độ tuổi lại có mức độ nhận thức và khả năng chú ý có

chủ định khác nhau. Chính vì thế, các trò chơi cũng cần phải được lựa chọn cho phù hợp với từng độ tuổi học sinh và theo từng khối.

Với các em học sinh khối lớp 1 và 2 khả năng chú ý có chủ định còn kém, nhận thức còn đơn giản. Vì vậy các em chỉ có thể chơi được các trò chơi đơn giản như: “Bịt mắt bắt dê”, “Ném bóng vào giỏ”, “Đập lon”, “Ô ăn quan”, “Thỏ vào hang”...

Với các em học sinh từ khối lớp 3- 4 - 5 khả năng chú ý có chủ định và nhận thức của các em đã cao hơn rất nhiều so với lứa tuổi trước. Vì thế, các em có thể chơi được các trò chơi dài hơn và khó hơn.

Việc lựa chọn trò chơi đảm bảo những nguyên tắc trên là rất quan trọng bởi vì trò chơi dân gian có nhiều thể loại phong phú, mỗi trò chơi mang những đặc điểm, tính chất và sắc thái riêng. Chính vì thế chúng ta phải lựa chọn những trò chơi phù hợp thì mới phát huy tác dụng và ý nghĩa của trò chơi dân gian đối với học sinh tiểu học.

2.5. Chuẩn bị đồ dùng, lời ca, địa điểm trước khi tổ chức cho học sinh tham gia trò chơi dân gian.

**** Chuẩn bị dụng cụ cho các trò chơi dân gian***

Dụng cụ của các trò chơi dân gian cũng vô cùng đa dạng và phong phú, mang tính đặc trưng và được thiết kế dựa vào cách chơi và luật chơi của từng trò chơi. Mỗi trò chơi dân gian có một hoặc nhiều loại dụng cụ tương ứng mà thiếu nó thì trò chơi không thể tiến hành được.

Ví dụ như trò: “Kéo co” đòi hỏi phải có dây kéo co, trò chơi “ Nhảy bao bố” không thể diễn ra nếu thiếu bao bố ...

Chính vì vậy, trước khi tổ chức cho các em chơi một trò chơi dân gian nào đó, giáo viên cần tìm hiểu kỹ lưỡng về luật chơi, cách chơi cũng như việc có hay không có đồ dùng phục vụ cho trò chơi để từ đó có thể chuẩn bị đầy đủ các yếu tố cần thiết cho trò chơi.

**** Dạy các em đọc thuộc lời ca (đối với những trò chơi có lời đồng dao)***

Một đặc điểm đặc trưng của trò chơi dân gian đó là khi chơi các em không bao giờ chỉ hùng hục thực hiện các vận động của mình mà các em thường vừa chơi vừa hát hoặc đọc lời đồng dao nào đó. Các bài đồng dao đó khiến cho không khí chơi vui vẻ, nhộn nhịp hơn. Mặc dù không phải bài đồng dao nào cũng có ý nghĩa, song bài nào cũng phù hợp với tư duy hồn nhiên của các em.

Trò chơi chỉ có thể được tổ chức khi các em đã thuộc lời đồng dao. Chính vì vậy, tôi thường cho các em làm quen với lời đồng dao của các trò chơi dân gian trước khi hướng dẫn các em chơi vào các thời điểm trong ngày của các em như: hoạt

động ngoài trời, các tiết thể dục, sinh hoạt lớp, sinh hoạt sao nhi... Khi các em đã thuộc lời đồng dao, tôi tổ chức cho các em chơi các trò chơi tương ứng với lời đồng dao đó. Vì thế, các em chơi rất hứng thú và tích cực tham gia chơi.

** Chuẩn bị địa điểm.*

Mỗi trò chơi dân gian có một cách chơi và luật chơi khác nhau. Có những trò chơi vận động mang tính tập thể rất cao, thường có số lượng người tham gia chơi lớn và đòi hỏi địa điểm chơi phải có diện tích rộng như “ Kéo co”, “ Ròng rần lên mây”, “ Thả đĩa ba ba”, “ Trồng nụ trồng hoa”...Nhưng lại cũng có những trò chơi tĩnh, các em hay chơi theo các nhóm nhỏ như “ Chi chi chành chành”, “ Tập tầm vông”, “Rãi ranh”, “ Chuyện thẻ”, “ Ô ăn quan”...Chính vì vậy, giáo viên cần nắm vững cách chơi, luật chơi, đặc điểm của từng trò chơi để từ đó lựa chọn địa điểm cho phù hợp trước khi tổ chức cho trẻ chơi.

2.6. Giáo dục lòng yêu thích, huy động học sinh tham gia trò chơi dân gian.

Để đạt được mục đích đưa trò chơi dân gian vào nhà trường một cách bền vững thì điều kiện tiên quyết là chúng ta phải tạo được sự thu hút, lòng ham mê, yêu thích trò chơi dân gian. Giáo viên chủ nhiệm, giáo viên phụ trách Đoàn đội chính là những người sẽ truyền cho các em nguồn cảm hứng đó. Để đạt được điều này chúng ta cần bắt đầu từ tổ chức cho các em chơi những trò chơi vận động đơn giản như “Kéo co”, “Bịt mắt bắt dê”, “Ròng rần lên mây” để gây hứng thú cho các em. Từ khởi đầu thành công đó, chúng ta sẽ thực hiện các bước tiếp theo.

Một ưu thế của trò chơi dân gian chính là ở chỗ đa số các trò chơi dân gian không phụ thuộc vào số lượng người chơi. Đây cũng là một lợi thế để giáo viên khuyến khích, động viên tất cả học sinh tham gia chơi, càng đông càng vui. Chẳng hạn như trò chơi “Bịt mắt bắt dê” mỗi khi có thêm người chơi thì vòng tròn (người) chỉ rộng ra một chút chứ trò chơi không thay đổi; trò chơi “Ròng rần lên mây” thì cái đuôi sẽ dài ra và mọi người đều được chơi, được chạy như nhau.

Chúng ta cũng có thể giới thiệu cho học sinh làm quen với dòng tranh dân gian Đông Hồ như “Mục đồng thả diều”, “Đấu vật” hay bức tranh nổi tiếng “Chơi ô ăn quan” của họa sỹ Nguyễn Phan Chánh để giáo dục lòng yêu thích văn hóa truyền thống và trò chơi dân gian của dân tộc Việt Nam.

Cũng cần lưu ý là giáo viên phải khách quan, trung thực đối với mọi nhóm chơi, mọi đối tượng chơi để đảm bảo tính giáo dục của trò chơi, không nên tranh cãi trong lúc chơi và tuyệt đối không dùng hình phạt để phạt người chơi sai, chơi không đúng. Giáo viên phải biết động viên khuyến khích học sinh tham gia chơi. Tuyên dương các em bằng những tràng vỗ tay hay những bài hát

tạo không khí vui tươi, thoải mái, phần khởi tạo những ấn tượng tốt đẹp, gây hứng thú cho học sinh

Để đạt được mục đích đưa trò chơi dân gian vào nhà trường một cách bền vững thì điều kiện tiên quyết là chúng ta phải tạo được sự thu hút, lòng ham mê, yêu thích trò chơi dân gian. Giáo viên chủ nhiệm, giáo viên phụ trách Đoàn đội chính là những người sẽ truyền cho các em nguồn cảm hứng đó. Để đạt được điều này chúng ta cần bắt đầu từ tổ chức cho các em chơi những trò chơi vận động đơn giản như “Kéo co”, “Bịt mắt bắt dê”, “Rồng rắn lên mây” để gây hứng thú cho các em. Từ khởi đầu thành công đó, chúng ta sẽ thực hiện các bước tiếp theo.

Một ưu thế của trò chơi dân gian chính là ở chỗ đa số các trò chơi dân gian không phụ thuộc vào số lượng người chơi. Đây cũng là một lợi thế để giáo viên khuyến khích, động viên tất cả học sinh tham gia chơi, càng đông càng vui. Chẳng hạn như trò chơi “Bịt mắt bắt dê” mỗi khi có thêm người chơi thì vòng tròn (người) chỉ rộng ra một chút chứ trò chơi không thay đổi; trò chơi “Rồng rắn lên mây” thì cái đuôi sẽ dài ra và mọi người đều được chơi, được chạy như nhau.

Chúng ta cũng có thể giới thiệu cho học sinh làm quen với dòng tranh dân gian Đông Hồ như “Mục đồng thả diều”,

Vui chơi, giải trí sẽ giúp các em hình thành thói quen chơi các trò chơi lành mạnh, góp phần nâng cao sức khỏe, rèn luyện các kỹ năng cần thiết cho cuộc sống của mình.

Tổ chức đoàn, đội trong nhà trường phải tiên phong trong việc định hướng, hướng dẫn và trực tiếp tổ chức các trò chơi dân gian cho học sinh. Việc phổ biến, nhân rộng các trò chơi dân gian trong môi trường học đường không chỉ giúp học sinh có được không gian, thời gian vui chơi lành mạnh, bổ ích mà còn góp phần thực hiện hiệu quả phong trào “*Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực*” do Bộ GD&ĐT phát động.

2.7. Lựa chọn các hình thức hoạt động để đưa trò chơi dân gian vào nhà trường.

Mỗi một loại hình hoạt động đều tiềm tàng trong nó những khả năng giáo dục nhất định. Do không bị bó hẹp về thời lượng, không gian lớp học, quy mô tổ chức,... như hoạt động dạy học các môn văn hóa nên nhìn chung các hoạt động trên có nhiều lợi thế để tổ chức trò chơi dân gian. Nhờ đó các hoạt động của học sinh được thực hiện một cách tự nhiên, sinh động, không gò bó và khô cứng, phù hợp với đặc điểm tâm - sinh lý cũng như nhu cầu, nguyện vọng của các em. *Cũng cần lưu ý rằng từ việc đưa các trò chơi dân gian vào các hoạt động của*

nhà trường, chúng ta còn hướng đến để các em có thể tự tổ chức chơi với nhau ở không gian ngoài trường học.

2.7.1. Tổ chức trong tiết các buổi Sinh hoạt dưới cờ, giờ ra chơi.

Tổ chức trong tiết các buổi Sinh hoạt dưới cờ, giờ ra chơi, tiết sinh hoạt Sao cần thực hiện theo quy trình sau:

Thiết kế kế hoạch bài học:

- Tên trò chơi.
- Xác định mục đích giáo dục của trò chơi: Qua trò chơi cần đạt những yêu cầu giáo dục gì về tri thức, kỹ năng, thái độ và hành vi.
- Các phương tiện phục vụ cho việc tổ chức trò chơi.

Tổ chức trò chơi:

- Nêu tên trò chơi và giải thích ngắn gọn ý nghĩa của trò chơi. - Nêu yêu cầu của trò chơi.
- Phổ biến luật chơi.
- Nêu rõ cách chơi, hiệu lệnh, phân việc, cách thức làm việc.
- Công bố quản trò (có thể là giáo viên hoặc học sinh).
- Tiến hành trò chơi: Hô hiệu lệnh dứt khoát cho các nhóm đồng loạt tiến hành. Trọng tài chú ý quan sát, điều chỉnh, giúp đỡ các thành viên về cách chơi, kịp thời uốn nắn những lệch lạc.

Kết thúc trò chơi:

- Giáo viên tập hợp học sinh để nhận xét, đánh giá chung (cá nhân và nhóm hoặc tổ), cho học sinh tham gia đánh giá.
- Làm một số động tác thư giãn (nếu chơi trò chơi vận động). Tính tổng điểm của từng nhóm và công bố kết quả.
- Tuyên dương học sinh, đặc biệt là cá nhân (nhóm) có cố gắng.

2.7.2. Tổ chức lồng ghép trong các tiết sinh hoạt Sao.

Tổ chức trò chơi:

- Nêu tên trò chơi và giải thích ngắn gọn ý nghĩa của trò chơi.
- Nêu yêu cầu của trò chơi.
- Phổ biến luật chơi.
- Nêu rõ cách chơi, hiệu lệnh, phân việc, cách thức làm việc.
- Công bố quản trò (có thể là giáo viên hoặc học sinh).
- Tiến hành trò chơi: Hô hiệu lệnh dứt khoát cho các nhóm đồng loạt tiến hành. Trọng tài chú ý quan sát, điều chỉnh, giúp đỡ các thành viên về cách chơi, kịp thời uốn nắn những lệch lạc.

Kết thúc trò chơi:

- Giáo viên tập hợp học sinh để nhận xét, đánh giá chung (cá nhân và nhóm hoặc tổ), cho học sinh tham gia đánh giá.
- Làm một số động tác thư giãn (nếu chơi trò chơi vận động). Tính tổng điểm của từng nhóm và công bố kết quả.
- Tuyên dương học sinh, đặc biệt là cá nhân (nhóm) có cố gắng.

2.7.3. Tổ chức lồng ghép trong các ngày lễ kỷ niệm, ngày hội.

Khi tổ chức trò chơi dân gian, nhất là trong các ngày lễ, kỷ niệm cần lưu ý một số điểm sau:

- Những trò chơi dân gian gắn với không gian đồng quê là nét đặc trưng của làng quê Việt, được lưu truyền từ thế hệ này qua thế hệ khác như một di sản văn hóa dân tộc. Vì vậy, người tổ chức cần tôn trọng nội dung chơi, luật chơi, chú ý đến không gian chơi, dụng cụ chơi, trang phục chơi; tôn trọng và giữ gìn bản sắc riêng của trò chơi dân gian, tránh những thay đổi làm ảnh hưởng đến giá trị văn hóa truyền thống.
- Nên lựa chọn những trò chơi vận động mang tính tập thể cao, số lượng người tham gia chơi lớn, có không gian chơi rộng để tạo không khí thi đua, sôi động và hấp dẫn cho ngày lễ.

2.8. Hướng dẫn một số trò chơi dân gian cụ thể.

3. Kết quả khi áp dụng sáng kiến tại đơn vị.

Qua một thời gian tổ chức thực hiện các trò chơi dân gian vào trường học, tôi nhận được sự ủng hộ nhiệt tình của tập thể cán bộ giáo viên, của các tổ chức đoàn thể trong nhà trường, đặc biệt là sự hào hứng đón nhận nhiệt tình của học sinh và cả phụ huynh toàn trường.

Sau một năm áp dụng các giải pháp của sáng kiến kinh nghiệm, chúng tôi thu được những kết quả ban đầu như sau:

3.1. Đối với nhà trường.

Trò chơi dân gian đã hiện diện thường xuyên trong giờ ra chơi, các hoạt động ngoài giờ lên lớp,... Trò chơi dân gian còn được tổ chức ở các giờ thể dục, buổi hoạt động dưới cờ, các ngày lễ, kỷ niệm,...

Khi đưa trò chơi dân gian vào, giúp cho các hoạt động của nhà trường trở nên hấp dẫn, sinh động và thu hút các em học sinh, giúp công tác giáo dục “Đức - Trí - Thể - Mỹ” cho các em hiệu quả hơn, thực chất hơn, đồng thời thực hiện các tiêu chí của phong trào “Trường học thân thiện, học sinh tích cực” góp phần vào việc bảo tồn được di sản văn hoá dân tộc Việt Nam.

Nhà trường thành lập được Thư viện trò chơi dân gian để giáo viên và đồng nghiệp tham khảo, được đông đảo phụ huynh nhiệt tình ủng hộ nhất là được xem con em mình tham gia trò chơi dân gian trong lễ kỷ niệm ngày 20/11, 26/3 ...

3.2. Đối với giáo viên.

Góp phần gìn giữ, phát huy các trò chơi dân gian, làm cho vốn kiến thức về trò chơi dân gian ngày càng phong phú về thể loại. Phát huy khả năng tìm tòi, sáng tạo trong các hoạt động để có thể lồng ghép các trò chơi đó vào các hoạt động với nội dung phù hợp.

Giáo viên trở nên năng động, linh hoạt, tự tin hơn khi tổ chức các hoạt động tập thể từ đó tham gia nhiệt tình các phong trào tập thể, nâng cao năng lực chuyên môn. Không chỉ học sinh, ngay cả giáo viên cũng thích thú và thoải mái, giảm căng thẳng sau các giờ học khi tham gia chơi trò chơi dân gian, cảm thấy như được sống lại với thuở ấu thơ của mình.

3.3. Đối với học sinh.

Các em không những được chủ động học kiến thức trong giờ học, các em còn được tham gia chia sẻ ý kiến, việc làm của mình, được nói lên những tình cảm, tâm tư nguyện vọng của bản thân với bạn bè, với thầy cô thông qua hoạt động chơi trò chơi dân gian.

Chơi trò chơi dân gian đã trở thành một thói quen ngay cả khi giáo viên không tổ chức thì các em vẫn tự tổ chức chơi với nhau bất cứ khi nào có điều kiện thuận lợi để chơi ở trường hay ở nhà.

Giúp các em có cơ hội giao lưu thể hiện năng khiếu của mình cả trên sân trường, và trong lớp học, các em hứng thú và có một tâm thế thoải mái ngay ngày đầu tuần, các em chăm học hơn, tiếp thu bài tốt hơn, ý thức thực hiện nề nếp trường lớp tốt hơn và biết tự khẳng định mình trước mọi người.

Việc được tham gia những trò chơi dân gian thú vị, hấp dẫn đã giúp cho các em hứng thú, tích cực tham gia vào các hoạt động học tập, chất lượng học tập nâng lên rõ rệt, đồng thời cũng tạo cơ hội cho các em được thực hành, trải nghiệm trong các tình huống của cuộc sống, hình thành và phát triển các kỹ năng sống cần thiết. Chính các em là những người trực tiếp nuôi dưỡng và phổ biến văn hoá, phong tục truyền thống dân tộc. Học sinh cảm nhận được nét đẹp của văn hoá dân tộc. Từ đó giúp học sinh tạo được lòng ham muốn tạo ra những nét đẹp trong cuộc sống.

Học sinh nhớ tên các trò chơi, thuộc nhiều bài đồng dao, biết được cách chơi và luật chơi của những trò chơi dân gian, vì vậy tăng khả năng ghi nhớ có chủ đích và khả năng tưởng tượng trong các hoạt động vui chơi.

Đa số các em đều tích cực và thích thú khi chơi các trò chơi dân gian, tham gia nhiệt tình, sôi nổi, thoải mái và tự tin. Các em góp phần không nhỏ vào sự thành công của các hoạt động trong nhà trường như lễ khai giảng, các buổi hoạt động ngoài giờ lên lớp, ... Học sinh thể hiện được sự đoàn kết, tính kỷ luật, tinh thần tập thể khi chơi. Đặc biệt học sinh đã tự biết tổ chức chơi các trò chơi dân gian với các bạn ở các giờ ra chơi, các buổi sinh hoạt sao. Đa số các em được mở rộng kiến thức và có thêm nhiều hiểu biết về các trò chơi dân gian. Từ đó giúp tăng cường sức khỏe, cân bằng nguồn năng lượng dư thừa trong cơ thể, nhanh nhẹn, năng động, tự tin và hồn nhiên trong giao tiếp với mọi người. Giúp học sinh có kỹ năng ứng xử hợp lý với các tình huống trong cuộc sống, thói quen và kỹ năng làm việc theo nhóm, các em không tham gia các trò chơi vô bổ, bạo lực.. Các em thêm yêu quý và tự hào về văn hoá, phong tục truyền thống của dân tộc Việt Nam, thêm yêu trường lớp, yêu quý bạn bè, thầy cô, thích được đến trường. Trong giờ ra chơi, cảnh học sinh rượt đuổi nhau, nghịch ngợm, phá phách, chơi các trò chơi bạo lực không còn.

Việc đổi mới nội dung và hình thức hoạt động như vậy đã góp một phần to lớn vào việc giáo dục, nâng cao ý thức xã hội, tầm hiểu biết của các em, giúp các em tự tin hơn khi giao tiếp trong cuộc sống hàng ngày. Một điều đội ngũ giáo viên nhà trường nhận ra rằng nề nếp, sự đoàn kết và ý thức học tập trên lớp của học sinh tốt hơn, chất lượng đại trà các môn học toàn trường nâng lên rõ rệt. Đặc biệt chất lượng các hoạt động văn hóa, văn nghệ, các hoạt động phong trào của liên đội được Ban giám hiệu, phụ huynh học sinh đánh giá rất cao.

Với những biện pháp đã xây dựng như trên, phong trào hoạt động Công tác Đội và phong trào thiếu nhi ở Liên đội trường tiểu học Khánh Thượng có nhiều chuyển biến đáng kể, cụ thể như sau:

Khảo sát tại lớp 4A, 4B tổng số 40 học sinh, với các tiêu chí:

- + Tiêu chí 1 (Kiến thức): Tìm hiểu mức độ hiểu biết của các em về trò chơi dân gian.
- + Tiêu chí 2 (Kỹ năng): Tìm hiểu về kỹ năng tham gia các hoạt động của trò chơi dân gian.
- + Tiêu chí 3 (Thái độ): Tìm hiểu về mức độ quan tâm, sự hứng thú khi tham gia trò chơi dân gian.

Kết quả điều tra khảo sát như sau: (Khảo sát tháng 5/2024)

Tiêu chí 1 (Kiến thức):

MỨC ĐỘ HIỂU BIẾT VỀ TRÒ CHƠI DÂN GIAN							
Không biết		Biết ở mức độ thấp		Biết ở mức độ TB		Biết ở mức độ Khá	
SLHS	TL	SLHS	TL	SLHS	TL	SLHS	TL
2	5%	4	10%	3	7,5%	31	77,5%

Tiêu chí 2 (Kỹ năng):

KỸ NĂNG THAM GIA TRÒ CHƠI DÂN GIAN							
Chưa có kinh nghiệm		Thấp		TB		Khá	
SL	TL	SL	TL	SL	TL	SL	TL
3	5%	4	10%	6	15%	27	67,5%

Tiêu chí 3 (Thái độ)

MỨC ĐỘ QUAN TÂM HỨNG THÚ THAM GIA							
Không quan tâm		Thấp		TB		Khá	
SL	TL	SL	TL	SL	TL	SL	TL
2	5%	5	12,5%	4	10%	31	77,5%

Kết quả điều tra khảo sát học sinh các lớp tự tổ chức chơi trò chơi dân gian

Tổng số lớp	Không thường xuyên tự tổ chức chơi	Thường xuyên tự tổ chức chơi
23	2	21

Như vậy, qua phân tích, đối chiếu, so sánh, kiểm tra, tổng hợp thì sau một thời gian thử nghiệm các biện pháp nghiên cứu, tôi đã nhận được kết quả rất đáng mừng. Các em đều hăng hái, phấn khởi tích cực và hứng thú khi tham gia trò chơi dân gian, số học sinh và số lớp thường xuyên có học sinh tự tổ chức chơi trò chơi dân gian tăng lên đáng kể so với đầu năm học. Hoạt động tham gia vào các trò chơi dân gian đã giúp các em tự tin hoạt động tập thể, phát triển thể chất, kỹ năng, thi đua, phấn đấu học tập và phát triển toàn diện.

4. Hiệu quả của sáng kiến.

4.1. Hiệu quả về khoa học.

- Tạo mối quan hệ thân thiện, gắn bó giữa thầy và trò, giảm bớt áp lực đối với học sinh. Giúp các em hăng say trong học tập, không còn tránh né giáo viên mỗi khi mắc sai lầm khuyết điểm.

- Học sinh hòa đồng gần gũi với tập thể, tự giác sửa chữa sai lầm khuyết điểm.

4.2. Hiệu quả về kinh tế.

Thực tế cho thấy, trò chơi dân gian không đòi hỏi nhiều về mặt thời gian cũng như kinh phí mua sắm dụng cụ. Mặt khác, tổ chức chơi trò chơi dân gian sẽ giúp các em phát triển kiến thức, kỹ năng, tư duy, phục vụ cho mục tiêu giáo dục phát triển năng lực học sinh một cách tự nhiên nhất.

4.3. Hiệu quả về xã hội.

Hầu hết các trò chơi dân gian hiện nay đều là những trò chơi được chơi theo tập thể. Thế nên, góp phần tạo sự đoàn kết và gắn kết giữa nhiều người chơi với nhau. Thêm vào đó, có một số trò chơi còn yêu cầu sự phối hợp nhịp nhàng, ăn ý giữa các người chơi.

Học sinh đã tự biết tổ chức chơi các trò chơi dân gian với các bạn ở các giờ ra chơi, các buổi sinh hoạt sao. Các em được mở rộng kiến thức và có thêm nhiều hiểu biết về các trò chơi dân gian.

Giúp tăng cường sức khỏe, cân bằng nguồn năng lượng dư thừa trong cơ thể, nhanh nhẹn, năng động, tự tin và hồn nhiên trong giao tiếp với mọi người.

Giúp học sinh có kỹ năng ứng xử hợp lý với các tình huống trong cuộc sống, thói quen và kỹ năng làm việc theo nhóm, các em không tham gia các trò chơi vô bổ, bạo lực..

5. Tính khả thi.

Sáng kiến kinh nghiệm đã được áp dụng ở Trường tiểu học Khánh Thượng và đạt hiệu quả cao, sáng kiến có thể nhân rộng và áp dụng ở tiểu học, trung học cơ sở.

Qua một năm áp dụng sáng kiến kinh nghiệm đưa trò chơi dân gian vào trường tiểu học tại trường Tiểu học Khánh Thượng, tôi đã thu được kết quả đáng mừng.

- Giáo viên tích cực sưu tầm trò chơi dân gian và tổ chức cho học sinh tìm hiểu tích hợp thông qua các môn học.

- Hướng dẫn các em tự tổ chức chơi trò chơi dân gian phù hợp với lứa tuổi, với không gian, địa điểm.

- 100% các lớp đều tổ chức chơi trò chơi dân gian thường xuyên, và các trò chơi đa dạng, phong phú.

- Kết quả học tập, rèn luyện của học sinh ngày càng nâng cao, các hoạt động phong trào Công tác Đội được 100% các em hưởng ứng nhiệt tình tham gia hào hứng, sôi nổi.

Sáng kiến “*Một số kinh nghiệm đưa trò chơi dân gian vào trường tiểu học trong giai đoạn hiện nay*” có thể nhân rộng và áp dụng ở trường tiểu học, trung học cơ sở.

III. KIẾN NGHỊ VÀ ĐỀ XUẤT

1. Kết luận.

Bản thân phải nhận thức sâu sắc về ý nghĩa, vai trò và tác dụng của việc đưa các trò chơi dân gian vào nhà trường tiểu học. Chúng ta cần nhận thức rằng học sinh tiểu học cần phải được chơi với đúng nghĩa của nó. Chơi trò chơi dân gian không chỉ đơn thuần là chơi, đó là hình thức chơi mà học. Chính vì vậy, cần phải tích cực tìm tòi, sưu tầm thật nhiều các trò chơi dân gian. Cần lựa chọn các trò chơi mang tính giáo dục, lành mạnh, an toàn cho học sinh. Luôn tạo không khí thân mật, cởi mở, gần gũi với học sinh, tạo điều kiện và khuyến khích cho tất cả học sinh được tham gia, động viên khi các em chơi, phát huy vai trò của giáo viên chủ nhiệm lớp, tổng phụ trách đội, giáo viên bộ môn, các đoàn thể, ... trong việc đưa trò chơi dân gian vào nhà trường.

Chúng ta cần nhận thức đầy đủ rằng đưa trò chơi dân gian vào nhà trường không chỉ giúp lành mạnh hóa hoạt động vui chơi trong phạm vi trường học, mà trên cơ sở đó giúp trò chơi dân gian được duy trì thường xuyên, mang tính bền vững, tránh tình trạng tổ chức trò chơi dân gian theo phong trào, không thể đi vào đời sống của các em.

Trò chơi dân gian là loại hình giáo dục rất có hiệu quả vì nó vừa là phương tiện giải trí lành mạnh, vui chơi sinh động, phù hợp với đặc điểm tâm lý, vừa là phương tiện giáo dục nhẹ nhàng sâu sắc, các trò chơi dân gian vừa dễ tiếp cận vừa không tốn kém mà mang lại kết quả giáo dục cao trong trường học. Góp phần nâng cao nhận thức, tăng cường thể lực cho trẻ, phát triển các giác quan, phát triển ngôn ngữ, giúp trẻ trở thành người có ích cho xã hội. Trò chơi dân gian vừa giúp trẻ thỏa mãn nhu cầu vui chơi mà lại bảo tồn được một di sản văn hoá, truyền thống tốt đẹp của dân tộc, góp phần vào việc thực hiện phong trào “Trường học thân thiện, học sinh tích cực”.

Việc đưa trò chơi dân gian vào trường học là đúng đắn vì trò chơi dân gian đối với trẻ em đã mang lại cho thế giới trẻ thơ nhiều điều thú vị và bổ ích, đồng thời thể hiện nhu cầu giải trí, vui chơi, quyền được chia sẻ niềm vui của các em với bè bạn, cộng đồng. Nó làm cho thế giới xung quanh của các em đẹp

hơn và rộng mở. Tuổi thơ của các em sẽ trở thành những kỷ niệm quý báu theo suốt cuộc đời, làm giàu nguồn tình cảm và trí tuệ của các em. Chính vì vậy trò chơi dân gian cần được giữ gìn, phát huy và bảo tồn. Trò chơi dân gian không thể thiếu trong giờ ra chơi, sinh hoạt đội, sao, sinh hoạt tập thể, ngoại khóa và các dịp lễ, kỷ niệm. Qua đó giúp học sinh giảm bớt căng thẳng sau những tiết học, làm các em thêm yêu trường, lớp, thầy cô, bạn bè, góp phần vào thành công của mục tiêu giáo dục tiểu học.

2. Kiến nghị và đề xuất.

Để việc đưa các trò chơi dân gian vào nhà trường tiểu học đạt hiệu quả, chúng tôi xin kiến nghị một số vấn đề sau:

- Đối với Sở Giáo dục và Đào tạo, Phòng Giáo dục: Cần có kế hoạch mở các lớp tập huấn, bồi dưỡng chuyên đề về tổ chức trò chơi dân gian cho học sinh tiểu học.

- Đối với nhà trường tiểu học: Cán bộ quản lý, các lực lượng giáo dục trong nhà trường cần nâng cao hơn nữa nhận thức đúng đắn và đầy đủ về tầm quan trọng của việc đưa trò chơi dân gian vào trong nhà trường tiểu học, giúp học sinh thay đổi căn bản về nội dung, hình thức và chất lượng hoạt động vui chơi, từ đó góp phần nâng cao hiệu quả giáo dục. Nhà trường cũng cần có sự đầu tư thích đáng về con người, quỹ thời gian và kinh phí cho tổ chức các trò chơi dân gian cho học sinh.

- Đối với giáo viên tiểu học: Cần tăng cường tìm hiểu, sưu tầm để làm giàu tri thức của bản thân về trò chơi dân gian.

Trên đây là một số biện pháp “*Một số kinh nghiệm đưa trò chơi dân gian vào trường tiểu học trong giai đoạn hiện nay*” mà Liên đội trường Tiểu học Khánh Thượng đã và đang áp dụng nâng cao chất lượng công tác Đội và phong trào thiếu nhi, đồng thời góp phần nâng cao chất lượng giáo dục của nhà trường năm học 2023 - 2024. Mặc dù đề tài đã hoàn thành nhưng trong quá trình thực hiện đề tài, bản thân tôi không tránh khỏi những thiếu sót, phiền diện. Tôi rất mong nhận được sự góp ý chỉ đạo của các cấp lãnh đạo, sự góp ý chỉ bảo của các bạn đồng nghiệp để đề tài hoàn thiện hơn.

Tôi xin cam đoan đây là sáng kiến kinh nghiệm của tôi.

Xin chân thành cảm ơn!

XÁC NHẬN CỦA CƠ QUAN
(Ký tên, đóng dấu)

.....Ngày.....tháng.....năm.....
Người viết sáng kiến
(Ký tên)

VÍ DỤ MINH HỌA

Phần 3.1. Xây dựng kế hoạch và các điều kiện về cơ sở vật chất.

Minh chứng 1: Xây dựng kế hoạch.

UBND HUYỆN BA VÌ
TRƯỜNG TH KHÁNH THƯỢNG

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 215/KH-THKT

Khánh Thượng, ngày 12 tháng 10 năm 2024

KẾ HOẠCH TỔ CHỨC TRÒ CHƠI DÂN GIAN NĂM HỌC: 2023 - 2024

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU.

Thực hiện kế hoạch số 1367/QĐ-PGDĐT ngày 04/10/2023 của Phòng Giáo dục Đào tạo huyện Ba Vì về việc tổ chức “Trò chơi dân gian” trong các cơ sở giáo dục trên địa bàn huyện Ba Vì đến năm 2025;

Thực hiện kế hoạch nhiệm vụ năm học của nhà trường, thực hiện kế hoạch hoạt động Đội và phong trào thiếu nhi năm học 2023-2024 của trường Tiểu học Khánh Thượng.

Được sự chỉ đạo của BGH nhà trường. Liên đội trường Tiểu học Khánh Thượng xây dựng kế hoạch và quy trình tổ chức trò chơi dân gian trong trường học, nhằm thực hiện năm học 2023 - 2024.

II. NỘI DUNG.

1. Kế hoạch và biện pháp thực hiện.

1. Tổ chức tuyên truyền, hướng dẫn về các trò chơi dân gian để học sinh biết và có thể tham gia chơi.

2. Lựa chọn các trò chơi dân gian phù hợp với lứa tuổi, giới tính, cấp học, điều kiện cơ sở vật chất của đơn vị để áp dụng một số trò chơi như sau: Cướp cờ, Rồng rắn lên mây, Kéo co, Bịt mắt bắt dê, Đua thuyền trên cạn, Nhảy bao bố, Ô ăn quan, Mèo đuổi chuột, Cá sấu lên bờ, Nhảy dây, Đá gà, Nhảy lò cò, Khiêng kiệu, Trồng nụ trồng hoa, Truyền tin (kèm theo phụ lục). Ngoài các trò chơi dân gian trên nhà trường có thể lựa chọn các trò chơi dân gian khác để phù hợp với điều kiện của đơn vị, địa phương mình.

3. Thường xuyên tổ chức tập luyện và giao lưu các trò chơi dân gian trong các lớp học, khuyến khích học sinh tham gia, qua đó nắm bắt tâm sinh lý lứa tuổi của học sinh.

4. Tổ chức các trò chơi dân gian vào trong các giờ học môn Giáo dục thể chất, trong các buổi chào cờ, trong các tiết sinh hoạt lớp, trong các buổi sinh hoạt tập thể, trong các buổi hoạt động ngoại khóa...

5. Chuẩn bị cơ sở vật chất trên nguyên tắc tận dụng tối đa các điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị sẵn có, các công trình đã đầu tư, bảo đảm yêu cầu về chuyên môn và tuyệt đối an toàn.

6. 100% các lớp, chi đội đều phải đưa trò chơi dân gian vào trong nhà trường.

III. GIẢI PHÁP THỰC HIỆN

1. Đối với Ban Giám hiệu nhà trường

- Xây dựng “Trường học thân thiện, học sinh tích cực”, tạo sự thân thiện trong tập thể sư phạm, giữa tập thể sư phạm với học sinh, giữa học sinh với học sinh, giữa nhà trường với cha mẹ học sinh, giữa nhà trường với chính quyền, các cơ quan đoàn thể, tạo môi trường an toàn, bình đẳng, vui vẻ để cùng tạo hứng thú cho học sinh trong học tập.

- Chỉ đạo chi Đoàn trường, giáo viên chủ nhiệm hướng dẫn tổ chức có hiệu quả các trò chơi dân gian phù hợp với lứa tuổi học sinh theo cấp học.

- Xây dựng kế hoạch tổ chức “Trò chơi dân gian” từ đầu năm học và triển khai đến các bộ phận có liên quan để kết hợp tổ chức hướng dẫn cho học sinh.

2. Đối với Tổng phụ trách Đội.

- Phối hợp với Đoàn thanh niên, giáo viên chủ nhiệm, giáo viên bộ môn phát động Phong trào tăng cường các hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh và triển khai lồng ghép các trò chơi dân gian trong các giờ sinh hoạt, chào cờ, hoạt động giữa giờ, thể dục, ngoại khóa và các dịp kỷ niệm các ngày lễ lớn 26/3, 20/11, 22/12, mừng Đảng, mừng Xuân...; căn cứ vào tình hình thực tế, tâm lý lứa tuổi học sinh, nhà trường lựa chọn các trò chơi dân gian phù hợp triển khai trong các hoạt động giáo dục của nhà trường theo cấp học.

- Xây dựng phương thức tổ chức các trò chơi dân gian: thể lệ, người tổ chức (quản trò), tên trò chơi, chuẩn bị cơ sở vật chất, phân đội chơi, cách chơi, luật chơi, kết quả...

- Tổ chức các phong trào thi đua, giao lưu giữa các lớp; trang bị kỹ năng cần thiết cho học sinh khi tham gia các trò chơi dân gian.

3. Đối với cha mẹ học sinh.

- Nhà trường tuyên truyền ý nghĩa của việc giáo dục đạo đức cho học sinh thông qua việc tổ chức trò chơi dân gian để cùng phối hợp cha mẹ học sinh trong công tác giáo dục.

- Có biện pháp động viên, khích lệ, ủng hộ các hoạt động dân gian góp phần xây dựng nhân cách đậm đà văn hóa dân tộc ...

2. Quy trình hoạt động.

TT	Thời gian	Nội dung công việc	Người thực hiện
1	Tháng 9	Thành lập ban tổ chức triển khai, kiểm tra hoạt động. - Thông qua quy trình kế hoạch, nội dung. - Hợp ban tổ chức, phân công nhiệm vụ. - Tuyên truyền, giới thiệu các trò chơi dân gian.	BGH; TPT; BTCĐoàn; GVTD.
2	Tháng 10	- Triển khai 4 trò chơi dân gian: + Chơi ô ăn quan. + Rồng rắn lên mây. + Đổ nước vào chai. + Kết bạn. - Kiểm tra, đánh giá, xếp loại.	GVCN; HS TPT
3	Tháng 11	- Tiếp tục tham gia chơi các trò chơi đã triển khai. - Triển khai 4 trò chơi mới. + Bịt mắt đánh trống. + Trồng nụ, trồng hoa. + Mèo đuổi chuột. + Kéo cò. - Kiểm tra đánh giá, xếp loại..	GVCN; HS TPT GVCN; HS TPT
4	Tháng 12	- Tiếp tục tham gia các trò chơi đã triển khai. Triển khai thêm 4 trò chơi mới: + Ném vòng cổ chai. + Lộn cầu vòng. + Tìm bạn. + Nu na nu nống. - Kiểm tra đánh giá, xếp loại.	GVCN; HS TPT
5	Tháng 1	- Tiếp tục tham gia các trò chơi đã triển khai. - Triển khai thêm 4 trò chơi mới: + Chơi chuyền. + Nhảy bao bố. + Dung dăng dung dẻ. + Trán, cằm, tai. - Kiểm tra đánh giá, xếp loại.	GVCN; HS TPT
6	Tháng 2	- Tiếp tục tham gia cá trò chơi đã triển khai. Triển khai thêm 4 trò chơi mới + Cướp cờ. + Bịt mắt vẽ người. + Bỏ rác vào thùng. + Trốn tìm.	GVCN; HS TPT

		- Kiểm tra đánh giá, xếp loại..	
7	Tháng 3	- Tiếp tục tham gia cá trò chơi đã triển khai. Triển khai thêm 4 trò chơi mới: + Cướp cờ. + Bịt mắt vẽ người. + Bỏ rác vào thùng. + Trốn tìm. - Kiểm tra đánh giá, xếp loại.	GVCN; HS TPT
8	Tháng 4	- Tổ chức thi giữa các khối lớp 4 trò chơi. + Chơi ô ăn quan. + Đổ nước vào chai. + Bịt mắt đánh trống. + Cướp cờ. - BTC chấm điểm, xếp loại, trao giải.	GVCN; HS TPT
9	Tháng 5	+ Chơi ô ăn quan. + Đổ nước vào chai. + Bịt mắt đánh trống. + Cướp cờ - Kiểm tra đánh giá, xếp loại.	GVCN; HS TPT

Trên đây là kế hoạch tổ chức hoạt động trò chơi dân gian của Liên đội tiểu học Khánh Thượng. Đề nghị các anh chị phụ trách, đội viên tham gia để hoạt động đạt kết quả cao.

Nơi nhận:

- Ban giám hiệu;
- Giáo viên, hs (t/h)

TM. BAN GIÁM HIỆU

T.M BAN PHỤ TRÁCH ĐỘI
GV - TPT

Lê Thị Thu Hiền

MỤC LỤC

I. ĐẶT VẤN ĐỀ.....	1
1. Tính cấp thiết phải tiến hành sáng kiến	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng nghiên cứu.	2
4. Phạm vi và thời gian thực hiện.....	2
5. Phương pháp nghiên cứu.	2
II. NỘI DUNG CỦA SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM.....	3
1. Hiện trạng vấn đề.....	3
1.1. Cơ sở lí luận.	3
1.2. Thực trạng vấn đề nghiên cứu.....	5
1.2.1. Cơ sở vật chất.	5
1.2.2. Thuận lợi.	6
1.2.3. Khó khăn.	6
1.2.4. Số liệu điều tra trước khi thực hiện đề tài.	6
2. Một số giải pháp thực hiện.	9
2.1. <i>Xây dựng kế hoạch và các điều kiện về cơ sở vật chất</i>	9
2.1.1. <i>Xây dựng kế hoạch</i>	9
2.1.2. <i>Chuẩn bị các điều kiện về cơ sở vật chất</i>	9
2.2. <i>Xây dựng mô hình điểm và nhân rộng mô hình</i>	10
2.3.2. <i>Phân loại các trò chơi dân gian</i>	11
2.4. <i>Lựa chọn trò chơi dân gian đảm bảo nguyên tắc</i>	12
2.4.1. <i>Nguyên tắc 1: Bảo đảm cho học sinh hiểu rõ yêu cầu nội dung và cách thức tổ chức trò chơi</i>	12
2.4.2. <i>Nguyên tắc 2: Bảo đảm phát huy tính tích cực, độc lập sáng tạo của học sinh trong quá trình tổ chức chơi</i>	12
2.4.3. <i>Nguyên tắc 3: Đảm bảo tổ chức trò chơi được tự nhiên, không gò ép</i>	13
2.4.4. <i>Nguyên tắc 4: Bảo đảm luân phiên các trò chơi một cách hợp lý</i>	13
2.4.5. <i>Nguyên tắc 5: Bảo đảm tổ chức trò chơi với tinh thần thi đua đồng đội</i>	13
2.5. <i>Chuẩn bị đồ dùng, lời ca, địa điểm trước khi tổ chức cho học sinh tham gia trò chơi dân gian</i>	15
2.6. <i>Giáo dục lòng yêu thích, huy động học sinh tham gia trò chơi dân gian</i>	16
2.7. <i>Lựa chọn các hình thức hoạt động để đưa trò chơi dân gian vào nhà trường</i> . ..	17
2.7.1. <i>Tổ chức trong tiết các buổi Sinh hoạt dưới cờ, giờ ra chơi</i>	18
2.7.2. <i>Tổ chức lồng ghép trong các tiết sinh hoạt Sao</i>	18
2.7.3. <i>Tổ chức lồng ghép trong các ngày lễ kỷ niệm, ngày hội</i>	19
2.8. <i>Hướng dẫn một số trò chơi dân gian cụ thể</i>	19

3. Kết quả khi áp dụng sáng kiến tại đơn vị.	19
3.1. Đối với nhà trường.	19
3.2. Đối với giáo viên.	20
3.3. Đối với học sinh.	20
4. Hiệu quả của sáng kiến.	23
4.1. Hiệu quả về khoa học.....	23
4.2. Hiệu quả về kinh tế.....	23
5. Tính khả thi.	23

III. KIẾN NGHỊ VÀ ĐỀ XUẤT24

1. Kết luận.	24
2. Kiến nghị và đề xuất.....	25

VÍ DỤ MINH HOẠ

TÀI LIỆU THAM KHẢO

VÍ DỤ MINH HỌA

Phần 2.2. Xây dựng mô hình điểm và nhân rộng mô hình.

Minh chứng 1: Mô hình điểm tại lớp 4A

Minh chứng 2: Nhân rộng mô hình toàn trường

VÍ DỤ MINH HỌA

Phần 3.3. Sưu tầm, chọn lọc và phân loại các trò chơi dân gian phù hợp với học sinh.

3.3.1. Sưu tầm, chọn lọc các trò chơi dân gian.

Phần 3.4. Lựa chọn trò chơi dân gian đảm bảo nguyên tắc

3.4.1. Nguyên tắc 1: Bảo đảm cho học sinh hiểu rõ yêu cầu nội dung và cách thức tổ chức trò chơi.

3.4.2. Nguyên tắc 2: Bảo đảm phát huy tính tích cực, độc lập sáng tạo của học sinh trong quá trình tổ chức chơi.

3.4.3. Nguyên tắc 3: Đảm bảo tổ chức trò chơi được tự nhiên, không gò ép.

3.4.4. Nguyên tắc 4: Bảo đảm luân phiên các trò chơi một cách hợp lý.

3.4.5. Nguyên tắc 5: Bảo đảm tổ chức trò chơi với tinh thần thi đua đồng đội.

VÍ DỤ MINH HỌA

Phần 3.5. Chuẩn bị đồ dùng, lời ca, địa điểm trước khi tổ chức cho học sinh tham gia trò chơi dân gian.

VÍ DỤ MINH HỌA

Phần 3.6. Giáo dục lòng yêu thích, huy động học sinh tham gia trò chơi dân gian.

VÍ DỤ MINH HỌA

Phần 3.7. Lựa chọn các hình thức hoạt động để đưa trò chơi dân gian vào nhà trường.

3.7.1. Tổ chức trong các buổi Sinh hoạt dưới cờ, giờ ra chơi.

Minh chứng 1: Tổ chức trò chơi dân gian trong tiết Sinh hoạt dưới cờ

Mình chứng 2: Tổ chức trò chơi dân gian trong giờ ra chơi.

3.7.2. Tổ chức lồng ghép trong các tiết sinh hoạt sao.

3.7.3. Tổ chức lồng ghép trong các ngày lễ kỷ niệm, ngày hội.

Mình chứng 1: Ngày hội Thiếu nhi vui khỏe.

VÍ DỤ MINH HỌA

Một số hoạt động tổ chức thành công tại liên đội

1. Lễ khai giảng năm học

2. Hưởng ứng tuần lễ học tập suốt đời

3. Chuyên đề Mẹ và cô, nếp sống và tư duy khoa học

4. Chuyên đề “Biết ơn thầy cô giáo”, hội thi “Nét đẹp thầy trò”

5. Ngày hội đọc sách, ngoại khóa “Em yêu biển đảo quê hương”

6. Chương trình: “Xuân gắn kết – Tết sẻ chia”

7. Ngoại khóa : “Truyền thông An toàn thực phẩm”

8. Ngày hội “Thiếu nhi vui khỏe”

9. Liên hoan Chiến sỹ nhỏ Điện Biên

10. Chuyên đề: “Xây dựng tình bạn đẹp - Nói không với bạo lực học đường”

VÍ DỤ MINH HỌA

2.8. Hướng dẫn chơi một số trò chơi dân gian cụ thể

1. Trò chơi Cướp cờ

a. Giới thiệu trò chơi

Đây là trò chơi không còn quá xa lạ với mọi người, trò chơi này đòi hỏi người chơi phải phản ứng và chạy nhanh. Nếu như người chơi không chạy nhanh để cướp cờ thì bạn phải chặn người cướp được cờ và giật cờ chạy về đích thật nhanh để giành chiến thắng.

b. Hướng dẫn cách chơi và luật

- Đầu tiên, chia người chơi từ 2 đội chơi trở lên, các người chơi đứng hàng ngang ở vạch xuất phát của đội mình. Sau đó trọng tài sẽ phân các người chơi theo từng số thứ tự 1,2, 3, 4, 5,... nên người chơi phải nhớ số chính xác của mình.

- Khi trọng tài gọi tới số nào thì người chơi của số đó phải nhanh chóng chạy đến vòng và cướp cờ.

- Hoặc nếu trọng tài gọi số nào về thì số đó phải về, trong quá trình gọi số, trọng tài cũng có thể gọi hai ba bốn số cùng một lúc lên tranh cướp cờ.

- Trong quá trình chơi, khi đang cầm cờ mà nếu bị đối phương vỗ vào người thì người đó bị loại và ngược lại khi lấy được cờ phải chạy nhanh về vạch xuất phát của đội mình không bị đội bạn vỗ vào người thì người cầm cờ mới thắng.

2. Trò chơi Rồng rắn lên mây

a. Giới thiệu trò chơi

Trò chơi này quan trọng ở người đứng đầu hàng và người thầy thuốc, người đứng đầu hàng phải ngăn cản người thầy thuốc bắt được đuôi của mình, trong khi người thầy thuốc phải cố gắng bắt được đuôi của người đầu hàng. Trò chơi này đòi hỏi người chơi phải lanh lẹ và tinh mắt để tránh bị thua cuộc.

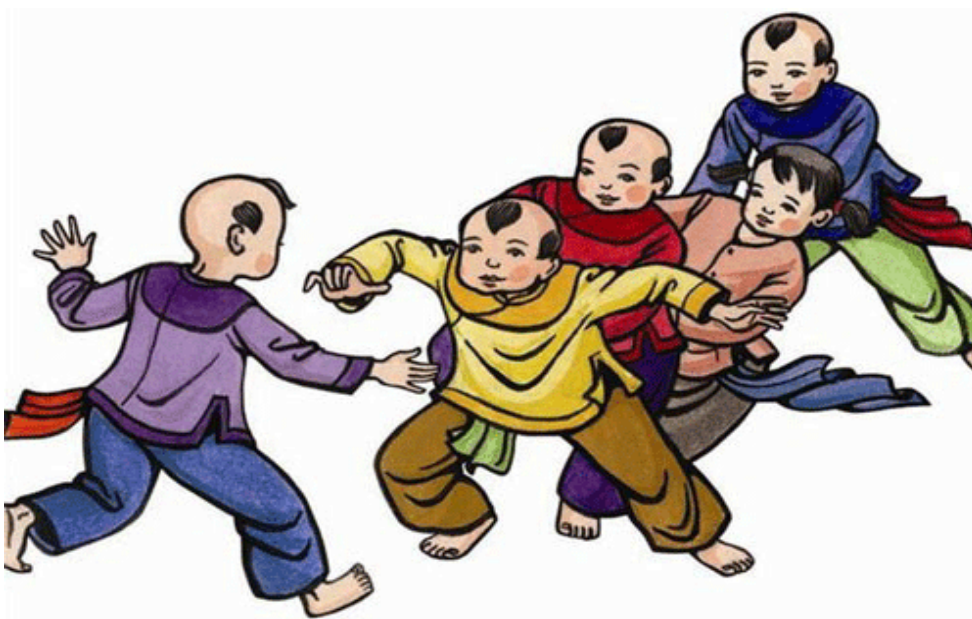
b. Hướng dẫn cách chơi và luật.

- Một người đứng ra làm thầy thuốc, những người còn lại đứng thành một hàng dọc, tay người phía sau nắm vạt áo hoặc đặt tay lên vai của người phía trước. Sau đó tất cả người chơi bắt đầu vừa đi vừa hát: “Rồng rắn lên mây Có cây lúc lắc Hỏi thăm thầy thuốc Có nhà hay không?” Sau đó, người đóng vai thầy thuốc trả lời: “Thầy thuốc đi chơi!” (Người chơi có thể trả lời là đi chợ, đi câu cá, đi vắng nhà,...). Đoàn người lại đi và hát tiếp cho đến khi thầy thuốc trả lời: “Có !” Và bắt đầu đối thoại như sau: Thầy thuốc hỏi: “Rồng rắn đi đâu?” Người đứng làm đầu của rồng rắn trả lời: “Rồng rắn đi lấy thuốc để chữa bệnh cho con.” “Con lên mấy?” “Con lên một.” “Thuốc chẳng hay.” “Con lên hai.” “Thuốc chẳng hay.”

Cứ thế cho đến khi: “Con lên mười.” “Thuốc hay vậy.” Kế đó, thì thầy thuốc đòi hỏi: “Xin khúc đầu.” “Những xương cùng xấu.” “Xin khúc giữa.” “Nhưng máu cùng me.” “Xin khúc đuôi.” “Tha hồ mà đuôi.”

- Lúc này người chơi làm thầy thuốc phải tìm cách bắt cho được người cuối cùng trong hàng, và người đứng đầu phải cản lại người thầy thuốc, cố ngăn cản không cho người thầy thuốc bắt được cái đuôi (người đứng cuối hàng) của mình.

- Hoặc người đứng cuối hàng phải chạy nhanh và tìm cách né tránh thầy thuốc. Nếu thầy thuốc bắt được người cuối cùng thì người đó sẽ bị loại.

1. Trò chơi Kéo co

a. Giới thiệu trò chơi

Đây là một trò chơi khá đơn giản và rất được nhiều người biết đến, hai bên phải kéo co đến khi nào một bên vượt vạch mức là thua. Trò chơi này đòi hỏi người chơi phải có thể lực, sức khỏe.

b. Hướng dẫn cách chơi và luật

- Khi có tiếng bắt đầu của trọng tài, các đội bắt đầu túm lấy một sợi dây thừng để kéo. - Hai bên phải ra sức kéo, sao cho đội đối phương bước qua vạch của mình là thắng.

2. Trò chơi Bịt mắt bắt dê

a. Giới thiệu trò chơi

Một người chơi phải bịt mắt để đi bắt những người chơi còn lại. Nếu là người đi bắt, người chơi nên dùng tai nhiều hơn để xác định vị trí của các người chơi khác. Còn nếu là người trốn, người chơi phải đi nhẹ, nói khẽ để tránh việc bị người bịt mắt phát hiện và bị bắt.

Một người bịt mắt lại bằng một chiếc khăn, những người còn lại đứng thành vòng tròn quanh người bị bịt mắt.

- Sau đó, người bị bịt mắt bắt đầu di chuyển tìm kiếm mọi nơi để bắt người chơi, người chơi phải cố tránh để không bị bắt và có thể tạo ra nhiều tiếng động khác để đánh lạc hướng người bịt mắt.

- Đến khi người bịt mắt bắt được người chơi thì người chơi đó sẽ bị thua.

3. Trò chơi Đua thuyền trên cạn

a. Giới thiệu trò chơi

Các thuyền phải được dùng cơ thể của người chơi tạo thành, người chơi phải dùng hai tay và hai chân để chèo thuyền về phía trước. Trò chơi này đòi hỏi người chơi phải đoàn kết, có sức khỏe và lực cánh tay tốt.

b. Hướng dẫn cách chơi và luật

- Trò chơi này có thể chia thành nhiều đội chơi khác nhau, mỗi đội chơi phải có số lượng người chơi bằng nhau.

- Các người chơi ngồi thành hàng dọc theo từng đội, người chơi ngồi sau cặp chân vào vòng bụng của người trước để tạo thành một chiếc thuyền đua. Khi

nghe hiệu lệnh của trọng tài, tất cả các thuyền đua dùng sức bằng hai chân và hai tay di chuyển cơ thể nhanh chóng để tiến về phía trước cho đến đích. Đội nào đến đích trước sẽ giành chiến thắng.

4. Trò chơi Nhảy bao bố

a. Giới thiệu trò chơi

Trò chơi này đòi hỏi người chơi phải có thể lực, nhanh chân chạy thật nhanh khi đến lượt mình và cố gắng vượt qua đội khác. Vì là trò chơi đồng đội nên mỗi người phải cố gắng hoàn thành lượt chơi của mình nhanh nhất có thể nhé.

b. Hướng dẫn cách chơi và luật

- Tất cả người chơi chia thành nhiều đội chơi có số lượng bằng nhau, mỗi đội có một ô hàng dọc để nhảy và có hai lần mức là một mức xuất phát và một mức về đích.

- Người đứng đầu bước vào trong bao bố, sau khi nghe lệnh xuất phát mới bắt đầu nhảy nhanh đến đích, tiếp đó sẽ đến người thứ 2 nhảy, người thứ 3,... cho đến hết người chơi. Đội nào về trước đội đó thắng.

- Trong quá trình chơi, người chơi nào nhảy trước hiệu lệnh xuất phát là phạm luật, người nhảy chưa đến mức quy định hoặc nhảy chưa đến đích mà bỏ bao ra cũng phạm luật.

5. Trò chơi Ô ăn quan

a. Giới thiệu trò chơi

Người chơi phải nhanh tay ăn hết quan (sỏi) của người chơi khác một cách nhanh chóng. Trò chơi này người chơi nên tính toán trước các quan (sỏi) để được thắng nhanh nhất.

b. Hướng dẫn cách chơi và luật

- Người chơi vẽ một hình chữ nhật được chia đôi theo chiều dài và ngắn thành 5 hàng dọc cách khoảng đều nhau, để có được 10 ô vuông nhỏ.

- Sau đó, hai người chơi đi hai bên, người thứ nhất đi quan với năm sỏi trong ô vuông nhỏ, các sỏi được rải đều xung quanh từng viên một, khi đến hòn sỏi cuối cùng người chơi vẫn đi ô bên cạnh và cứ thế tiếp tục đi quan (bỏ những viên sỏi nhỏ vào từng ô liên tục). Vậy là những viên sỏi đó đã thuộc về người chơi đó, lúc này người đối diện mới được bắt đầu.

- Đến lượt đối phương đi quan cũng như người đầu tiên, cả hai thay phiên nhau đi quan cho đến khi nào nhặt được phần ô quan lớn và lấy được hết phần của đối phương. Phân thắng thua theo số lượng của các viên sỏi.

6. Trò chơi Mèo đuổi chuột

a. Giới thiệu trò chơi

Đây là một trò chơi thuộc kiểu tập thể rất được nhiều trẻ em yêu thích, bởi sự đơn giản và vui nhộn từ trò chơi mang lại. Người chơi là mèo phải cố gắng bắt được chuột để giành chiến thắng.

b. Hướng dẫn cách chơi và luật

- Tất cả người đứng thành vòng tròn, cùng nắm tay và giơ cao quá đầu. Sau đó tất cả người chơi cùng hát: “Mèo đuổi chuột Mời bạn ra đây Tay nắm chặt tay Đứng thành vòng rộng

Chuột luôn lỗ hổng Mèo chạy đằng sau.”

- Sau đó, một người chơi được chọn làm mèo và một người chơi được chọn làm chuột sẽ đứng ở giữa vòng tròn và quay lưng vào nhau.

- Khi mọi người hát đến câu cuối thì chuột bắt đầu chạy, mèo phải chạy đằng sau. Tuy nhiên, mèo phải chạy đúng chỗ chuột đã chạy. Mèo thắng khi mèo bắt được chuột.

7. Trò chơi ‘Cá sấu lên bờ’

a. Giới thiệu trò chơi

Người chơi phải chạy nhanh chóng tìm bờ để trước khi bị bắt. Nếu là người thua, người chơi phải xác định một người chơi nào chưa tìm được bờ và nhanh chóng bắt người đó lại thay thế cho mình. Trò chơi này đòi hỏi người chơi phải tinh ý và nhanh nhẹn để trở thành người thắng cuộc.

b. Hướng dẫn cách chơi và luật

- Một người chơi sẽ làm cá sấu di chuyển dưới nước, những người chơi còn lại chia nhau đứng trên bờ, sau đó các người chơi chọc tức cá sấu bằng cách đợi cá sấu ở xa thì thò một chân xuống nước hoặc nhảy xuống nước và vỗ tay hát “Cá sấu, cá sấu lên bờ”. Khi nào cá sấu chạy đến bắt thì phải nhảy ngay lên bờ.

- Người chơi nào nhảy lên bờ không kịp bị cá sấu bắt được thì thua và phải thay làm cá sấu.

8. Trò chơi Nhảy dây

a. Giới thiệu trò chơi

Với trò chơi này, người chơi phải tính toán sợi dây để nhảy qua khi dây tới, trong quá trình nhảy người chơi nên nhảy cao lên để tránh bị vướng vào sợi dây và thua.

b. Hướng dẫn cách chơi và luật

Tất cả người chơi lần lượt vào vòng quay của dây để nhảy qua, các người chơi cứ tiếp tục nhảy đúng theo số lần quy định của cuộc chơi. Nếu vướng dây thì đội chơi đó sẽ bị thua.

9. Trò chơi Đá gà

a. Giới thiệu trò chơi

Trò chơi này đòi hỏi người chơi giữ được thăng bằng tốt, không những người chơi phải có thể lực để trụ tốt, mà còn phải có kỹ thuật để loại bỏ nhanh chóng những người chơi khác.

b. Hướng dẫn cách chơi và luật

- Đầu tiên, các người chơi gập 1 chân của mình lại, chân còn lại giữ nguyên. Sau đó, người chơi sẽ nhảy lò cò đi đá chân của người khác.
- Muốn đá được chân của người chơi khác, thì người chơi chỉ cần dùng chân gập đó đá vào chân gập của đối phương.
- Trong quá trình chơi người chơi nào mà ngã trước, hoặc thả chân xuống trước thì là người thua cuộc.

10. Trò chơi Nhảy lò cò

a. Giới thiệu trò chơi

Nhảy lò cò là trò chơi thiên về hoạt động thể chất và giữ cân bằng. Trò chơi này không giới hạn số lượng người chơi. Người chơi có thể nhảy lò cò một mình hoặc có thể tổ chức chơi với một nhóm nhiều người.

b. Hướng dẫn cách chơi và luật

- Đầu tiên, người chơi kẻ 7 ô vuông và đánh số thứ tự từ 1 đến 7.
- Mỗi người chơi có một đồng chàm dùng để thả vào ô thứ tự và người chơi nào đi hết vòng thì có thể xây nhà và đi tiếp cho đến khi mất lượt.
- Nhưng trong quá trình chơi, nếu người chơi đạp trúng vạch kẻ hay thả đồng chàm ra ngoài thì người chơi đó sẽ bị mất lượt và đến phần người chơi khác.
- Nếu đồng chàm thả ra ngoài hay vào nhà người khác thì mất lượt nhưng nếu đồng chàm hay người chơi đó mà nhảy lò cò vào nhà thay vì phải mất lượt thì được xem như nhà bị cháy.

13. Trò chơi Khiêng kiệu

a. Giới thiệu trò chơi

Trò chơi này các người chơi chỉ cần làm kiệu và nâng 1 thành viên của đội đối phương lên và di chuyển, trong quá trình di chuyển tránh cho thành viên này bị ngã là được.

b. Hướng dẫn cách chơi và luật

- Tất cả người chơi chia làm nhiều đội chơi nhưng mỗi đội sẽ có 3 người chơi. Và 2 người chơi đứng đối mặt nhau lấy tay phải nắm vào giữa tay ngay cùi chỏ của mình và tay trái thì nắm vào tay phải của người đối diện để làm kiệu.
- Sau đó người chơi còn lại của đội này ngồi lên kiệu của đội kia và người chơi phải giữ thăng bằng để không bị ngã.
- Người làm kiệu phải giữ kiệu cho chắc, nếu kiệu bị hỏng hoặc người ngồi kiệu bị ngã thì đội đó thua.

14. Trò chơi Trồng nụ trồng hoa

a. Giới thiệu trò chơi

Hình thức chơi trò chơi này cũng giống như tên gọi của trò chơi, các người chơi phải trồng nụ và trồng hoa để người chơi khác nhảy qua, nếu người chơi nào nhảy qua không được sẽ vào làm nụ làm hoa cho người chơi đó nhảy.

b. Hướng dẫn cách chơi và luật

- Đầu tiên, hai người chơi sẽ ngồi đối diện nhau, hai chân duỗi thẳng và chạm vào bàn chân của nhau.
- Bàn chân của người này chồng lên bàn chân của người kia (bàn chân dựng đứng). Sau đó, hai người chơi khác sẽ nhảy qua rồi lại nhảy về.

- Lúc này, một người lại chồng 1 nam tay lên ngón chân của người kia làm nụ. Hai người chơi lúc này lại nhảy qua, nhảy về. Rồi người đối diện người làm nụ sẽ dựng thẳng tiếp 1 bàn tay lên trên bàn tay nụ để làm hoa. 2 người lại nhảy qua, nếu chạm vào nụ hoặc hoa thì mất lượt phải ngồi thay cho một trong 2 người ngồi.

15. Trò chơi Truyền tin

a. Giới thiệu trò chơi

Người chơi nên lắng nghe thật kỹ thông tin của người chơi trước để truyền tin cho đồng đội của mình được chính xác, tránh việc truyền tin không đúng và làm cho đội bị trừ điểm.

b. Hướng dẫn cách chơi và luật

- Tất cả các người chơi sẽ chia làm nhiều đội chơi, các đội chơi sẽ đứng xếp thành một hàng dọc. Lúc này, trọng tài sẽ cho người đứng đầu hàng dọc nội dung của một thông tin nào đó (tất cả cùng chung 1 bản).

- Sau đó, người thứ nhất sẽ truyền tin cho người thứ hai bằng cách nói nhỏ vào tai người đó, trò chơi cứ tiếp tục như thế cho đến khi truyền tin đến cho người Cuối cùng. Lúc này, người cuối cùng nhận được thông tin sẽ ghi vào giấy và đưa cho trọng tài.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Trần Như Tĩnh, Phạm Văn Thanh, Phạm Bá Khoa(2006). Lý luận và phương pháp công tác Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh. Nhà xuất bản Đại học Sư Phạm. Công ty cổ phần in Phúc Yên.

2. Trần Như Tĩnh, Ngô Quang Quế, Phạm Văn Thanh (2005). Phụ trách Đội TNTP Hồ Chí Minh. Nhà xuất bản Đại học Sư phạm Hà Nội. Công ty in Thái Nguyên.

